

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122 3123,
3124 3125 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praha št. 105241.

JUTRO

Naročnina: enoletno 25 — Din.
za eno leto 40 — Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13, Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8, Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš po
tarifu

Pred generalno ofenzivo

Kitajci so odločeni na obrambo do zadnjega moža
— Vojna v polnem razmahu — Društvo narodov še
vedno okleva

London, 8. febr. g. Kakor poročajo listi
iz Sanghaja, je trajala bitka med kitajski-
mi in japonskimi četami za zavzetje trdnjave
Vusung tudi v pretekli noči brez
presledka dalje. Japonski napad je izvršila
vsa v Sanghaju zbrana japonska mornari-
ca, ki šteje okrog 30 edinic. Vse bojne lad-
je so stregale na trdnjavo z granatami.
Tudi kitajsko mesto Capej je bilo dobro
uro izpostavljen bombardiranju, dasi je
ta mestni del že samo kup razvalin, v ka-
terem pa se zelo žilavo drže kitajske čete.
Izmed 700 kitajskih vojakov, ki so jih uje-
li Japonci, je bilo 100 ustreljenih brez so-
dnega postopanja. Vas Vusung je že padla
v roke Japoncem, dočim imajo del trdnjav-
skih naprav še vedno v rokah Kitajci, ki
se tamkaj obupno branijo.

Sanghaj, 8. febr. g. Kitajski čete so
zavzele vas Vusung, ki leži med trdnjavo
Vusung in roko Vansu, za trdnjavo pa se še
vedno borijo brez uspeha. Kitajci odbijejo
vsak napad. V nedeljo je 20 japonskih le-
tal nasulo cele tone bomb na trdnjavo. Ja-
ponski topovi z vojnih ladij so jo malone
razdejali. Kitajske baterije v trdnjavi so
že davno utihnile. Kadar pa Japonci pre-
idejo v napad, se izza ruševin oglašajo
strojnice, ki zavrnejo slehorno japonsko
četo.

V nedeljo popoldne sta dve torpedovki
izkrcali nove japonske oddelke izven me-
dnarodnih koncesij. Japonci zbirajo ojače-
nja in nameravajo preiti v generalno ofen-
zivo na kitajske položaje, ki naj bi se pri-
čela najkasneje v torek. Kitajska vlada in
poveljstvo kitajske vojske v Sanghaju sta
trdno odločena, da še nadalje branita svo-
je postojanice. Kitajci in Japonci se sicer
že dani časa pogajajo o premirju, toda Ja-
ponci vztrajajo pri svojih pogojih, da mo-
rajo še pred premirjem kitajske čete za-
juniti Sanghajsko ozemlje. Kitajci so iz-
delali nov načrt za premirje in ga izročili
admiralu Kelleju, ki je danes posetil ja-
panskega admirala Nomuro in mu izročil
kitajski predlog.

Med tem je vrhovna komanda kitajske
vojske dobila nova letalska območja iz
Nankinga. V Sanghaj je prispelo 26 novih
letal. Vodstvo kitajske letalske obrambe

je prevzel general Sanvičan. O njem gre
glas, da je identičen z znanim ameriškim
letalcem Berthallom, ki se je izredno izka-
zal v svetovni vojni in je po sklenitvi mi-
ru reorganiziral turško in bolgarsko civil-
no in vojno letalstvo. Posadke kitajskih le-
tal tvorijo kitajski častniki, ki so se veča-
bali v Ameriki. Kitajci smatrajo trdnjavo
Vusung za svoj Verdun in jo nameravajo
brantti za vsako ceno.

Tokio, 8. februarja. AA. Japonsko zunanje
ministrstvo je izdelalo nov predlog za usta-
novitev demilitarizirane cone, 15 do 20 milj
široke, okoli glavnih kitajskih trgovskih
pristanov kakor Sanghaj, Hankow, Tien-
cina, Kanton in Činkova. Tudi Mandžurija
naj bi se demilitarizirala, in sicer tako, da
bi v njej ostal del najbolj discipliniranih ki-
tajskih čet, ki bi vršile policijsko službo.

Washington, 8. februarja. g. Kitajski po-
slanik je včeraj predložil državnemu depar-
tamentu novo svoje vlade, v kateri Kitajci
protestirajo proti japonski taktiki zaradi lo-
čitve Sanghajskega od mandžurskega vpra-
šanja. V kitajski notni se naglašalo, da je
vzrok konflikta na Daljnem vzhodu japonski
militarizem, ki hoče kolonizirati azijski kon-
tinent. Zato si sedaj ustvarja vojsko bazo.
Kitajska je s svoje strani pripravljena spre-
jeti vsako posredovanje vevlesil za pogajanja
z Japonsko. Japonci pa nadaljujejo z
brutalnimi napadi in se za pogajanja ne me-
nijo.

Washington, 8. februarja. g. Poveljnik
vzhodnoazijskega brodogradniškega združenja
admiral Pratt, je izdal ukaz, da morajo dve
križarki z dvema torpedovkama in matična
ladja za letala takoj odpluti iz Manille v
Sanghaj. Matična ladja z obema torpedovka-
ma pa je že odplula iz Manille proti kitaj-
ski obali. Vseh pet ladij bo ostalo zasidra-
no v Sanghajski luki, dokler se položaj ne
razbistri.

Zeneva, 8. februarja. g. Izredna komisija
Društva narodov je prejela poročilo iz
Sanghaja o dogodkih, ki so v ostalem jav-
nosti že znana. Obsega pa še informacije, ki
jih je podpisal tudi zastopnik Amerike v
Sanghaju. Seja sveta Društva narodov, ki
bi se morala vršiti danes popoldne, je bila
odgovorjena do večera. Na njej bodo razprav-
ljali razen o kitajsko-japonskem sporu tudi
o najnovejšem konfliktu v Klajpedi.

Mušanov o gospodarski krizi Bolgarske

Bolgarski ministrski predsednik zahteva za Bolgarijo mednarodno fi-
nančno pomoč in dovolitev redne vojske

Rim, 8. februarja. v. »Giornale d'Italia«
objavlja razgovor svojega ženevskega do-
pisnika s predsednikom bolgarske vlade Mu-
šanovom, ki je izjavil med drugim:

Nesporno je dejstvo, da je gospodarski
polažaj Bolgarske silno težaven, čeprav ni
slabši, kakor je položaj drugih držav v vzhodni
Evropi. Zaradi velikega padca cen
glavnih poljedelskih proizvodov, kakor tu-
di tobaka in žita, ter znatne redukcije iz-
voza, si Bolgarija ne more nabaviti tujih
deviz, da bi z njimi odplačevala svoje ino-
zemске dolgove. Tisto malo, kar se izvažalo,
ne vrača v državo v formi denarja, mar-
več v blagu. Glavni cilj bolgarske vlade
je, da najde v Ženevi razumevanje za bol-
garske težave, da bi se moglo vprašanje
dolgov pravilno rešiti. Finančni odbor Dru-
štva narodov bo v kratkem poslal v Bolga-
rijo svoje posebne delegate, ki bodo pro-
učili bolgarsko finančno situacijo. Predstav-
niki bolgarskih finančnih krogov so že sto-
pili v stike z upniki v Franciji in Angliji.
Mušanov je nadalje naglasil, da je Bolga-
rija za Nemčijo najbolj zainteresirana na

definitivni ureditvi reparacijskega proble-
ma. Prepričan je, da se bo morala odgo-
diti reparacijska konferenca v kratkem se-
stati, da so na ta način prepreči nova svet-
ovna katastrofa.

Glede razorožitvene konference je Mu-
šanov zelo skeptičen. Po njegovem mnenju,
bi bila potrebna pred sklicanjem razorožit-
vene konference temeljita razprava v Dru-
štvu narodov. Na vsak način pa bi bilo
treba s konferenco počakati do rezultata
volitev v Nemčiji in Franciji. Stališče bol-
garske vlade glede razorožitve je jasno.
Bolgarija je že razorožena ter ima zelo
majhno vojsko. Sicer pa tako ne bi mogla
vzdrževati večje armade radi pomanjkanja
finančnih sredstev. Na vsak način bo Bol-
garija zahtevala, da se ji prizna glede
oboroževanja popolna enakopravnost z vse-
mi ostalimi državami. Poleg tega želi po-
novno urediti kadroški sistem vojaške služ-
be, ker je ta sistem mnogo bolj ekonomič-
en in obvezna vojaška služba tudi blago-
dejno vpliva na značaj mladine.

Usodna eksplozija v belgijskem rudniku

18 rudarjev zasutih brez upa na rešitev — Sedem rešenih rudarjev
hudo ranjenih

Bruseli, 8. februarja. d. Včeraj zjutraj se
je pripetila v rudniku Marchienne pri Char-
leroiu eksplozija plinov. Eksplozija je za-
sula 25 rudarjev v rovu, globokem 1250
metrov. Takoj pozvano reševalno moštvo
je spravilo na dan le 7 zasutih rudarjev,
ki so vsi več ali manj ranjeni. Reševalno
moštvo je delalo z vso vnemo, da bi reši-
lo tudi ostale posrečeno, vendar pa je de-
lo napredovalo le počasi, ker je eksplo-
zija porušila tudi naprave za prezračeva-
nje in se je v rudniku razvila vročina do
60 stopinj. Reševalce moralo meniti vsa-
ki dve uri in morelo delati le s pomočjo
plinjskih mask. Izmed sedmih rešenih ru-
darjev dva borita s smrtjo. Da bi rešili
ostalih 18 zasutih rudarjev, je le malo
upanja.

Charleroi, 8. februarja. AA. Obstojni upa-
nje, da bo mogoče rešiti še enega izmed
rudarjev, ki jih je zasulo. Ta rudar so je

odvažal klicem reševalcev. Iz njegovih od-
govorov sklepajo, da so še trije rudarji pri-
življeni. Reševalna dela so zelo oteženo-
na zaradi prenehanja rušenja zemlje.

Bruseli, 8. februarja. AA. Belgijski kralj
in kraljica sta odpotovala na kraj rudar-
ske katastrofe pri Charleroiu. Doslej so
rešili tri rudarje in odkopali trupla 6 po-
nesrečencev.

Rudniška katastrofa v Italiji

Rim, 8. februarja s. V nekem rudniku
pri Caltanissetu na Siciliji je nastala silna
eksplozija dušiljivih plinov, ki je zahtevala
pet smrtnih žrtev, 10 rudarjev pa je bilo
ranjenih, med njimi trije hudo. Sinoči so
v rovu, ki vodi 300 m pod zemljo, zažgali
mino, ki je povzročila eksplozijo v rudni-
ku. Po večernem prizadevanju se je po-
srečilo reševalnim oddelkom priti do sre-
dišča katastrofe, kjer so našli tudi vse
žrtev.

Odlikovanje zaslužnih orga- nizatorjev naših izseljencev

Beograd, 8. febr. v. Na predlog ministra
za socialno politiko in narodno zdravstvo
je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom Jugo-
slovske krone V. stopnje g. Pavla Bo-
lo, znanega organizatorja jugoslovenskih
izseljencev v Nemčiji. Odlikovanji so bili
nadalje znani prosvetni in društveni de-
lavci med našimi izseljenci v Nemčiji g.
Ivan Lindić z redom Sv. Save V. stopnje
in Franc Doberšek ter Anton Snajden z
zlato kolajno za državljanske zasluge.

TARDIEU ZA ORGANIZIRAN MIR

Pričetek splošne razprave na razorožitveni konferenci — Velika go-
vora angleškega zunanjega ministra Simona in predsednika fran-
coske delegacije Tardieua

Zeneva, 8. februarja. d. V Ženevi so se
včeraj vršile številne javne manifestacije
za razorožitev. Največji vtis je napravila
manifestacija mednarodne zveze bojevniki-
kov in invalidov. Manifestanti so zahtevali
naglo in uspešno zmanjšanje oborožitve.

Včeraj ob 5. popoldne je prišel v Ženevo
nemški državni kancelar dr. Brüning z dr-
žavnim tajnikom za zunanje zadeve Bülo-
wom. Na kolodvoru so ju sprejeli mnogo-
števni člani nemške kolonije v Ženevi in
nemške delegacije. Zastopniki nemškega
tiska ter drugi, dr. Brüning se je takoj od-
peljal v hotel »Metropole« ter je ob 6.
zvečer posetil predsednika razorožitvene
konference Artura Hendersona.

Na današnji plenarni seji konference za
razorožitev so bili na dnevnem redu sploš-
ne debate govori zastopnikov glavnih ve-
leš. Seje se je udeležil prvič, odkar se je
pričela ženevska konferenca, tudi nemški
kancelar dr. Brüning, ki so ga ob vstopu
v dvorano priščno pozdravili.

Prvi je govoril angleški zunanji minister
John Simon, ki je naglašal, da je treba
francoske predloge skrbno preučiti. Angle-
ska delegacija jih bo, kakor vse druge,
prijeteljsko vzela v pretes. Anglija je
zavzela za podlago splošni načrt osnutka za
razorožitveno konvencijo. Sprejela je sploš-
no metodo omejitve, sklicujoč se pri tem
na določbo maksimalnega oboroževanja,
ki je v tej konvenciji. Podpirala je usta-
novitev permanentne razorožitvene komi-
si, je in zahtevala odpravo komične in plin-
ske vojne in podmornice. Odprava nova-
čenja je sporna zadeva, vendar je Anglija
menila, da je najbolj praktično sredstvo
za omejitve oboroževanja sporazum o zni-
žanju učinkovitih vojniš sil. Nevarnost
vojne konflikta je gotovo manjša, če se
obramba ojači na račun napada. Posebna
pozornost se mora posvetiti prepovedi ali
omejitvi, ki naj onemogoči napad in onemogoči
vsak ofenzivni poletus. Nato je minister
omelil paradokse, da mečejo med zaseda-
niem razorožitvene konference letala na
Daljnem vzhodu bombe, se premikajo čete
in so vsi ideali statuta Društva narodov v
nevarnosti. Razorožitev naj to stanje od-
pravi. Kakor so strašna bremena oborože-
vanja in kakor bi bila velika olajšava dav-
koplačevalcem, če bi se oboroževanje od-
pravilo, vendar na niti glavni cilj razo-
rožitve. Najboljša metoda za ohranitev
miru in za zmanjšanje nevarnosti nenad-
ne in uničujoče vojne je omejitve oborože-
vanja na mero, ki je nujno potrebna za
obrambo in v skladu z mednarodnimi ob-
veznostmi. Ekstravaganantne in fantastične
zahteve, naj se oboroževanje v vsakem
primeru maksimira na čim nižjo številko,
bi razorožitveni ideji prave gotovosti do-
važalo. Zato je treba te zahteve odkloniti.
Le tako bodo države svetu dokazale, da
jim gre za resnično razorožitev.

Po govoru angleškega zunanjega ministra
je stopil na govorniško tribuno predsednik
francoske delegacije Tardieu, ki ga je
vsa dvorana s tribunami vred sprejela z
viharnim poslušanjem.

S krepkim in jasnim glasom je Tardieu
zagovarjal francoski načrt o razorožitvi, ki
ga je konferenci predložil v petek. V uvodu
je naglašal imperativno nalogo konfe-
rence v trenutku, ko se je zopet pričelo
širiti nezaupanje in se iznova čuje bobne-
nje topov, o katerem smo mislili, da ga
ne bomo nikoli več čuli in ko se položaj
na vsem svetu zapleta z neprestanimi
bančnimi, industrijskimi in trgovskimi,
skratka gospodarskimi težkostmi.

Razorožitvena naloga, ki si jo je na-
l svet, ni edina izmed obveznosti, ki jih mo-
rajo izvršiti vlade civiliziranih držav. Na
svetu se je pojavil občutek splošnega ne-
zaupanja, ki silno vpliva na razburjene
duhove, polog njega pa je tudi žvenket
orožja, ki se ga je že vsak naveličal. Pro-
blem o omejitvi oboroževanja je bil naj-
bolj aktualen, odnošno so ga najbolj for-
siral tako po zaključku svetovne vojne.
Za omejitve oboroževanja pa je treba
predvsem izpolniti štiri pogoje, ki so ne-
obhodno potrebni in nujni pred vsako razo-
rožitvijo. Ta vprašanja so varnost, iz-
vrševanje splošnih obveznosti, upoštevanje
geografskih položajev in posebne okolišči-
ne. Ti pogoji izhajajo iz že samega sode-
lovanja posameznih prireditelj držav in iz
pakta, ki je postal osnovna in gonilna sila
današnje konference.

Tardieu je prišel nato navajati napake,
ki so bile napravljene v poslednjih letih,
in je opozoril na vsa stromljenja v poled-
njih 13 letih, ki so se pokazala na raznih
mednarodnih posvetovanjih.

Vseh 13 let, odkar obstoji pakt Dru-
štva narodov, nismo imeli od njega prak-
tičnih koristi. In vendar ta pakt ni samo
uredil prošlosti, nego se je tudi obračal v
bodočnost. Ta pakt, ki zagotavlja večno
spoštovanje vseh obveznosti pogodb, zlasti
pa teritorialno nedotakljivost in politično
neodvisnost držav članic Društva narocov
pred vsakim zunanjim napadom, nalaga
vsem podpisnikom dolžnost, da organizira-
jo mir in zanj oboževanje.

Javno mnenje je utrujeno ned tolikimi
nepločnimi sestanki in ves svet ki gleda
v nas, nas poziva: Napravite kaj, čeprav
kratkotrajnega, čeprav temnošrnega, če-
prav skromnega, — samo, da bo resno in
da se bo obdržalo.

Naš namen je torej graditi na temelju
pakta in ne iskati drugih temeljev, zakaj
naš koncept o razorožitvi je omejen z
našim konceptom, ki pravi: dokler nam
nedostaja sredstev za izvršitev slečepov,
dotlej se tudi do sklepov ne odločimo.

Čl. 8. obsega vse probleme kolektivne
varnosti in reglamentacijo oboroževanja.
Nekateri so videli v paktu samo slabotno

sredstvo, ki ni kos dogodkom, drugi, med
njimi mi, pa vidimo v njem novo trajno
silo, zmogljivo za organiziranje mira, varno-
sti in razorožitve. Odklopite se za enega
teh dveh konceptov!

Pojmovanje Francije o razorožitvi je de-
finitivno in se v celoti sklada z njenim
pojmovanjem o značaju in nalogah Dru-
štva narodov. Društvo narodov lahko osta-
ne slabotna organizacija ali pa se mora
ojačiti in z jakimi sredstvi ustvariti zaradi
varnosti organiziran mir in izvesti razo-
rožitev. Potemtakem je dvojno pojmovanje
z značaja in nalog ženevske institucije.
In sedaj je treba izbrati eno ali drugo.

Tardieu je nato še enkrat obrazložil glavn-
ne točke francoskega predloga in je nagla-
sil čvrsto voljo Francije, da se nasloni na
lastna sredstva, če v Ženevi ne najde razu-
mevanja. Franciji ni svojih načrtov predlo-
žila za manever, marveč kot niko ureje-
no in promišljeno celoto, ki jo je odobrilo
vse francosko javno mnenje. Francoski
predlog ne uvaža novih obveznosti, marveč
določa le način, kako naj bi se odstranile
nepričakovane nevarnosti. Francija je po
svoji svobodni volji znižala svojo efek-
tivno oboroženo moč po vojni za eno četr-
tino, tako da so se njene oborožene sile
povrnile v položaj, v kakršnem so bile
pred vojno l. 1913. L. 1919 so Velika Bri-
tanijska in Zedinjene države v svoji izjavi
notrdile, da je treba rešiti problem fran-
coske varnosti. Francoske predloge bo mo-
glo kritizirati, toda Francija je prepriča-
na, da bi pomenila razorožitev brez orga-
nizacije mira brutalen in nepravilen vr-
stisk na številke. Francija ostane na teme-
lju, kakršnega je zavzela l. 1930 in je ori-
pravljalna, da se s pogodbami zaveže, da

bo skrhila svoje oborožene sile brez vsa-
kega pridržka.

Francija se je pripravljena obvezati s
pogodbo, da bo za določeno dobo brez-
pogojno omejila svoje oboroževanje. To-
da miru tako dolgo ne bo, dokler se ne
okrepi Društvo narodov, edina sila na sve-
tu, ki bi mogla uspešno preprečiti represi-
je. Vsa Francija stoji za vlado. Francoski
kmetje hočejo, da bo njihova zemlja za-
varovana, ker vedo, koliko škodo napravi
invazija, čeprav se potem konča s pora-
zom nasprotnika.

Ostanemo neomajni na osnovi organizi-
ranega mira. Če uspešno bomo imeli so-
lidno osnovo za stalni mir, če propademo
z mislijo pakta o Društvu narodov, se za-
stavimo veliki krizi, ki bo zajela vsi svet.
Zaostna bilanca velike vojne so:
10 milijonov človeških žrtev, za milijon
frankov vojnih izdatkov, uničenega sveta
in blaga, 110 milijard frankov na leto za
oboroževanje. Organizirajmo torej mir. Če
doživita ta konferenca polom, bodo doživle
polom največje nade, kar jih je kdaj imelo
človeštvo, in to bi pomenilo katastrofo.
Pripadamo žrtvovanju generacij. Nam, ki
smo ostali živi, pripada naloga, da pre-
tvorimo voljo mrtvih v dejanja. Mladci
naj nadaljujejo tam, kjer smo mi stari za-
čeli.

Ko je po končanem govoru šef francoske
delegacije odšel s tribune, so ga delegati
in občinstvo sprejeli z dolgotrajnim ro-
skanjem, ki je veljalo mojstrski logiki in je-
govega ekspozice.

Tardieujev govor so nato prevedli v an-
gličščino, nakar je bila seja ob 12.55 odgo-
dena na jutri dopoldne.

Jutri dopoldne bosta govorila Gibson in
dr. Brüning.

Delo Narodne skupščine

Danes bo Narodna skupščina v plenumu razpravljala
o prvih zakonskih predlogih

Beograd, 8. februarja p. Po pordnevem
odmoru se bo jutri dopoldne zopet sestala
Narodna skupščina. Na dnevnem redu sta
dva zakonska načrta ministrstva za šume
in rudnike ter zakonski načrt o gospodar-
skem svetu, ki ga je predložil minister za
trgovino. Narodna skupščina je na zahte-
vo vlade priznala vsem tem zakonom nu-
jnost in so zato izvoljeni skupščinski od-
bori pospešeno razpravljali o teh načrtih
ter že včeraj izročili predsedništvu Narod-
ne skupščine svoja poročila. Poročila so
bila danes natisnjena in razdeljena vsem
narodnim poslancom, jutri pa bosta resor-
na ministra gg. dr. Kramer in dr. Šibe-
nik ponovno utemeljevala nujnost teh za-
konov, nakar bo skupščina bržkone že na
jutrišnji seji končala razpravo in zakone
izglasovala. Po določbah poslovnika bodo
od Narodne skupščine odobreni zakonski
načrti takoj nato predloženi senatu. Ako
jih odobri tudi senat, se smatra, da je za-
kon od Narodnega predstavništva defi-
nitivno odoben. Če pa bi senat smatral za
potrebno, da se predloženi zakonski načrti
kakorkoli spremenijo, se s predlogi senata
ponovno vrnejo Narodni skupščini v raz-
pravo. Če Narodna skupščina spremembe
odobri, je zakon sprejet. Ako pa Narodna
skupščina od senata predlagane izpremebe
odkloni, se smatra, da je zakon odklo-
njen in se o njem v istem zasedanju ne
more več razpravljati. Tak zakonski pred-
log lahko pride v ponovno razpravo šele
na prihodnjem zasedanju. Če se tudi na
prihodnjem zasedanju Narodna skupščina

in senat ne moreta zediniti, potem pripade
končna odločitev vladarju.

Beograd, 8. februarja M. O današnji seji
finančnega odbora, ki razpravlja o držav-
nem proračunu, je bil izdan naslednji ko-
muniké:

Plenum finančnega odbora je zasedal
danes dopoldne in popoldne. Prisotni so bi-
li vsi člani finančnega odbora ter finančni
minister dr. Djordjević in minister za
pravosodje Boža Maksimović. Vršila se je
podrobna razprava o proračunu vrhovne
državne uprave z vsemi podrejenimi usta-
novami, oddelku o penzijah invalidskih
podporah in o državnih dolgovih. V prora-
čunu vrhovne države uprave so bile izvrše-
ne nekatere redukcije v osebnih in ma-
terialnih izdatkih. V debati so sodelovali
vsi člani finančnega odbora. Prihodnja se-
ja se bo vršila jutri dopoldne ob 9.

Kontrola poslanskih mandatov

Beograd, 8. februarja p. Predsednik ve-
rifikacijskega odbora dr. Hanžek je do-
stavil vsem narodnim poslancom poziv,
naj se v roku desetih dni izjavijo, ali so
člani upravnega ali nadzornega odbora
monopolne uprave, Narodne banke, Hipo-
tekarne banke ali kakih drugih podjetij,
ki so z državo v poslovnih zvezah. V smislu
določb čl. 12. skupščinskega poslov-
nika je članstvo v takih upravnih svetih
in nadzornih odborih nezdržljivo z man-
datom narodnega poslanca in se morajo
prizadejati narodni poslanci pisмено izjavi-
ti, ali odložijo poslanski mandat ali pa
članstvo v dotičnih upravnih svetih.

Gospodarsko sodelovanje med balkanskimi državami

Med balkanskimi državami naj bi se uvedla posebna preferencialna
carinska tarifa, a na zunaj naj bi tvorile gospodarsko enoto

Beograd, 8. februarja M. Po povratku iz
Carigrada, kjer se je udeležil konference
balkanskih držav, je grški delegat Papa-
nastasiu v daljši izjavi novinarjem pojas-
nil predlog, ki ga je stavil na tej konfe-
renci glede gospodarskega sodelovanja med
balkanskimi državami. Grčija predlaga
uvedbo posebne preferencialne tarife med
balkanskimi državami, ki bi morala biti
vsaj za 50 odstotkov nižja od konvencio-
nalne minimalne tarife. Preferencialna
tarifa bi se izvajala pri izvozu blaga iz
ene v drugo balkansko državo. Preden bi
kaka balkanska država sklenila trgovinsko

pogodbo s kako izvenbalkansko državo, bi
morala obvestiti o tem vse ostale balkan-
ske države, da bi se mogla uveljaviti eno-
ta in skupna trgovinska politika balkan-
skih držav. Poleg tega naj bi se osnoval
stalen odbor balkanskih držav, ki bi bil
bavil predvsem s pospeševanjem izmenja-
ve blaga med balkanskimi državami. Na
ta način bi se doseglo najuspešnejše gos-
podarsko sodelovanje, ker bi se ustvarila
na eni strani gospodarska celota na zno-
traj, na drugi strani pa gospodarska celo-
ta v prometu z izvenbalkanskimi drža-
vami.

Minister za telesno vzgojo v Zagrebu

Zagreb, 8. febr. n. Davi je prispel v Za-
greb minister za telesno vzgojo dr. Dra-
gutin Kraljević. Na postaji so ga pričaka-
vali zastopniki sportnih zvez, s kateri-
mi se je dolgo razgovarjal o jugosloven-
skem sportu. Ob 18. uri je mel konferen-
co s sportnimi reprezentanti, pred tem pa
je posetil bana, nadškofa dr. Bauerja, po-
veljnika armadnega zbora in druge zastop-
nike oblasti.

Upokojitve

Beograd, 8. februarja. AA. Z ukazom
Nj. Vel. kralja je na svojo prošnjo unoko-
ljen Kosta Timotijević, minister na razpo-
loženju.

Spremembe v državnem svetu

Beograd, 8. febr. AA. Z ukazom Nj.
Vel. kralja so postavljeni v državni svet:
Za predsednika g. Dragoljub Radjo-
lović podpredsednika dr. Dragoljuba
Za podpredsednika dr. Josip A. Barić, član
državnega sveta; za člane v drugi skupini
drugi stopnji Aleksa Matanović, sodnik
Velikega sodišča v Podgorici; Dragoljub
Gjorgjević, načelnik prosvetnega minist-
stva in dr. Todor Pejić, načelnik notra-
njega ministrstva v p. Z drugim ukazom
Nj. Vel. kralja sta unokojena gg. Živojin
J. Arandjelović in Svetislav Z. Panunović,
člana državnega sveta v drugi skupini in
prvi stopnji.

PRORAČUNSKO ZASEDANJE BANOVINSKEGA SVETA

Polnoštevila udeležba članov — Ekspoze bana dr. Marušiča — Živahna in stvarna razprava o banovinskem proračunu

Ljubljana, 8. februarja

V renovirani vrtni dvorani banke palače se je včeraj sestel banovinski svet dravske banovine k svojem drugemu rednemu zasedanju, da razpravlja o predloženem mu proračunu banovine za leto 1932/33. Zasedanje, ki mu prisostvujejo člani banskega sveta skoraj polnoštevilo, bo trajalo najbrž ves teden. Ker se niso javne, podaja poročila o njih agencija Avala. Po teh posnemamo:

Banov otvoritveni ekspoze

Drugo zasedanje banovinskega sveta je danes ob pol 11. dopoldne otvoril ban g. dr. Drago Marušič, ki je za delovodjo banovinskega sveta imenoval banskega svetnika g. dr. Miroslava Senekoviča. Po odpravi uvodnih formalnostih je g. ban podal daljši ekspoze, v katerem je uvodoma pozdravil člane banovinskega sveta in opozoril, kako nam ravno sedanj resni čas in nalaga nujno dolžnost, da v združenem in slovnem delu vsi slojevi in poklici iščemo poti v boljšo bodočnost.

V naslednjih odstavkih svojega ekspoze je g. ban spominjal zgodovinskih dogodkov v preteklem letu. Omenil je zlasti ustavo z dne 3. septembra, ki je dala banovinom široko avtonomijo in volitve dne 8. novembra, ki so dokazale, kako je jugoslovanski narod pravilno razumel intencije našega vladarja. Pri volitvah je zlasti tudi prebivalstvo naše banovine na jasnem način pokazalo svojo vero, da je njegov napredek mogoč samo v krepki in edini Jugoslaviji. Naš narod je ponosen na svojega kralja in mu je globoko hvaležen, da je znal v najtežjih časih naše narodne zgodovine s spretno roko spraviti ogroženo državni brod v varno pristanišče. Končno je v uvodnem delu svojega ekspoze g. ban omenil še mogočno narodno in državno manifestacijo, ki se je razvila v Ljubljani ob odkritju spomenika kralju Petru Osvoboditelju, ter nato nadaljeval:

Časi, v katerih smo se sestali, so zelo resni. Gospodarska kriza je tudi v preteklem letu postajala vse bolj akutna in so zlasti posledice padca cen kmetijskih pridelkov zavzele velike dimenzije. Navzlic svoji skromnosti in vačnosti je naš kmet v težkem stanju in ne samo prestolna beseda Nj. Vel. kralja, temveč tudi vsa delavnost kraljevske vlade in Narodnega predstavništva nam dokazuje, da morata država in banovina iskati solucije gospodarski krizi predvsem v ojačanju gospodarske moči našega kmeta.

V tem pravcu bo potrebno delati na tem, da se organizira zadružna prodaja kmetijskih pridelkov, da se zniža obrestna mera za dolgoročno kmetijska posojila ter da se pristopi k sistematični akciji za razbremenitev kmetijskih posestev. Banska uprava bo v tem oziru storila svojo dolžnost.

Predvsem pa je treba lažati v narodu optimizem, saj je izven vsakega dvoma, da bo naš narod, ki je v preteklosti prestopal še večje težave, prestopil tudi to gospodarsko krizo. S slovnim delom, z vero v lepo bodočnost našega naroda, z varnostjo in gospodarnostjo ter s praktičnim izvrševanjem gospodarske solidarnosti vseh slojev bomo premagali tudi to oviro. V pomirjenosti tudi lahko ugotovimo, da gospodarsko stanje ni v vseh srezih dravske banovine tako prekarno, da so pa v glavnem vinorodni srezu naljuje prizadeti.

Absolutna objektivnost ter socialna pravičnost pri upravljanju proračuna banovine je nujen pogoj za uspešno gospodarsko delovanje. Po tem načelu smo se v preteklem letu tudi ravnali. Smatram za svojo dolžnost, da ob tej priliki dodam:

neumorno in požrtvovalno delo razdeljenih mi uradnikov

tako pri banski upravi kakor tudi v srezih. Oni se zavedajo, da so v službi naroda ter preko svojih uradnih dolžnosti s srcem vsilijo svoje posle, vedno pripravljene, da gredo ljudstvu na roko. Tozadevno sem slišal od vseh slojev in od vseh krajev izjavo priznanja. Saj pa je to tudi razumljivo, saj živimo v narodni državi in je uradni sestaven del naroda, med katerim živi.

Razume se, da je banska uprava v preteklem letu posebno skrb posvečala kmetijstvu. Razen pospeševalne službe in podpore v vseh poljedelskih panogah je ustanovila nov

kmetijsko - socialni referat pri banski upravi,

ki se ima brigati za vse socialne potrebe našega kmeta ter zavesti primerne predloge, da se tem potrebam odporne. Izvršili smo dva važna gospodarska akta, ki sta zlasti za naše zadružništvo dalekosežnega pomena, to je: sanacija Celjske zadružne zveze ter Gornjeradganske posojilnice, katero sanacija je stala banovini blizu 8 milijonov. Včeraj smo otvorili Kmetijsko gospodarsko šolo v St. Juriju ob južni železnici, tako da ima sedaj naša banovina dva lastna zavoda, ter vrste ter s tem prednjači vsem drugim banovinam.

Banska uprava je ukrenila kar je bilo v njeni moči, da se

prosvetne razmere v banovini

izboljšajo in da zlasti sodelovanje med našim učiteljstvom in narodom postane čim tesnejše in pristronejše. Z zadovoljstvom lahko ugotovim, da se je to posrečilo in da je učiteljstvo ne samo v šoli mogočen faktor prosvete, temveč da ga vidimo tudi v izvenskolskem prosvetnem delu med prvimi. »Sokol, ki nam mora vzgajati moralno in telesno zdravo mladino, le v preteklem letu svoje vrste več kakor podvojil, za kar je nemala zasluga tudi našemu učiteljstvu. To smotreno delovanje bo ban-

ska uprava nadaljevala tudi v bodoče. Tudi v kmetijskem nadaljevalnem šolstvu, katero vodijo naši požrtvovalni učitelji, je zaznamovati v tekočem letu razveseljiv napredek.

Banska uprava se je trudila, da s sodelovanjem cestnih odborov ohrani in usposobi naše ceste

za potrebe moderne prometa. Delala je na rekonstrukciji in normalizaciji naših cest ter na izpolnitvi cestnega omrežja. Sprejela je med banovinske ceste okoli 400 km občinskih cest in si s tem naložila novo breme v pripravi, da bo to v korist prebivalstva. Delo na

elektrifikaciji banovine

smotreno napreduje in je električna transformatorska postaja v Črnučah bila pred enim mesecem slovesno otvorjena. Tudi ostale tehnične posle smo normalno izvrševali.

Na zdravstvenem in socialnem polju

smo organizirali v preteklem letu zdravstvene občine ter postavili banovinske zdravniške za posamezna področja. Določili smo tarifo za zdravniško pomoč, ki ustreza potrebam ter gospodarski zmožnosti našega kmečkega prebivalstva.

Z zadovoljenjem omenjam, da je umobolnica v Novem Celju začela posloovati in s tem za sedaj ozdravila našo najbolj skleečo socialno rano. Ravno tako bo v bližnjih dneh otvorjena nova porodnišnica v Celju, ki bo po svojem modernem ustroju in opremljenosti v ponos dravske banovine. Posrečilo se nam je v glavnem finančno osigurati razširitev mariborske, tuške in mursko-soboške bolnice, delo se bo v najkrajšem času pričelo. Tudi razširitev in modernizacija ljubljanske splošne bolnice ter umobolnice napreduje ter upamo, da kljub težkim finančnim prikljam ne pridemo v zastoju. V preteklem letu je banovina prevzela tudi novomeško bolnico: od česa prevzema do sedaj se je številno bolnikov v tej bolnici podvnelo. Banska uprava si je bila v svesti bremena, katerega s tem prevzame, vendar ne obžaluje truda, ako se s tem more koristiti širokim slojem našega prebivalstva.

Banska uprava je, kolikor je bilo mogoče, skušala lažati

socialno stanje našega delavstva,

kakor tudi ostalih slojev. Kierkoli je bila potrebna kakšna pomoč, je banska uprava po načelu »bis dat qui cito dat« brez oklevanja vsako pomoč priložila, na naš št. bo to pri požarih vremenskih in drugih gospodarskih neizodah ali brezposelnosti. V celih vrsti slučajev se je nudila banski upravi prilika, da poseže v akutne socialne probleme in ublaži s svojim posredovanjem nastale diference. Omenjam naj končno v tej zvezi tudi iniciativo, katero je banska uprava podvzela v smeri znižanja najemnin.

Istotako uspešno je bilo delo banske uprave v zvezi s pospeševanjem in zaščito industrije, trgovine in obrti. Zlasti se je mnogo storilo za

pospeševanje tujskega prometa

ter so v tem oziru uspehi, navzlic gospodarski krizi, očitni. Prijetno mi je podariti, da se za razvoj tujskega prometa interesirajo široki sloji, ki uvidevajo njegovo gospodarsko važnost ter z vneom in razumevanjem podpirajo to našo akcijo. Gotovo je, da je tujski promet, zlasti na Gorenjskem, znatno olajšal gospodarsko stanje prebivalstva.

V drugem delu svojega ekspoze je g. ban podrobno bavil s predloženim banovinskim proračunom. Ta del njegovih izjav objavljamo posebej na 5. strani današnje številke. Zaključil pa je svoj govor g. ban z željo, naj bi bila proračunska razprava tudi letos tako plodna in na enak višini, kakor je bila lani. Njegov ekspoze je bil sprejet s splošnim odobravanjem in plaskanjem.

Udanostna brzozavka Nj. Vel. kralju

Najstarejši član banovinskega sveta g. Florijan Gajšek je predlagal, naj odpošlje banovinski svet, preden prične z delom, vdanostno brzozavko Nj. Vel. kralju in naj obenem brzozavko pozdravi predsednika vlade g. Petra Živkoviča in notranjega ministra g. dr. Sršnika. Predlog je bil sprejet z navdušenim aplavzom. Brzozavka Nj. Vel. kralju se glasi:

»Pod predsedništvom bana dr. Marušiča zbrani člani banovinskega sveta dravske banovine smatramo ob otvoritvi drugega rednega zasedanja za svojo prvo državljansko dolžnost, zagotoviti tudi ob tej priliki Vaše Veličanstvo svoje neomajne vdanosti in zvestobe, ki nas bo vodila pri vsem našem delu, posvečenem vsestranskemu procvetu in napredku banovine ter veličini in slavi mile nam kraljevine Jugoslavije. — Prežeti s temi čustvi pristopimo k izvrševanju poverjenih nam nalog ter kličemo: Bog živi našega velikega vladarja in kralja Aleksandra I. in ves naš zvišeni kraljevski dom. — Ban dr. Marušič.«

Proračunska razprava

Ko so se polegile ovacije vladarju, je ban dr. Marušič otvoril proračunsko razpravo. Banovinski svetnik g. Ivan Tavčar je predlagal, naj bi se vršila razprava najprej v odsekih, g. ban pa je ugotovil, da zakon in pravilnik tega postopka ne predvidevajo in da je potek lanske razprave pokazal, da je dosežani način razprave rodil lepe sadove in v polni meri zadovoljil.

Višji finančni tajnik g. Jernej Božič je nato podal pregled proračuna o prvem poglavju, ki obsega splošni oddelek in

glavno pisarno. G. ban je predlagal, naj bi se razprava o osebnih izdatkih vršila za vse oddelke skupno. Ko je bil njegov predlog sprejet, je g. Božič prečital vse postavke o osebnih izdatkih, nakar je g. ban pojasnil, da gre samo za izdatke osebne službenice banske uprave, ne pa tudi za uslužbenice banovinskih zavodov.

Osebnih izdatkih in, elektrifikacija

G. dr. Ivan Sajovic je z ozirom na dejstvo, da so personalni izdatki v proračunu že itak do skrajnosti reducirani, predlagal, naj bi banovinski svet brez nadaljnje debate o personalnih izdatkih takoj prešel na nadaljnje postavke proračuna. G. dr. Fran Lipold je opozarjal na koristi splošne debate, ne toliko zaradi izdatkov samih, kakor zaradi kritja. Med dohodki so namreč nove postavke, o katerih bo treba vsestransko razpravljati. Ako pa bi šla debata takoj v podrobnosti, bi ne mogla zaleti bistvenih točk.

G. Fran Bonač ji želi najprej podrobne vprašanje v banovinski proračun. Nakar naj bi šle sledila splošna debata. Gospod ban opozoril ponovno na ugodne strani lanskega načina razprave in prost zato g. referenta, naj poda še poročilo o materialnih izdatkih predloženega proračuna.

Ko se je to zgodilo, se je oglasil k besedi g. Evgen Lovšin, ki je opozoril, da je v državnem proračunu določenih 46 milijonov za zasedanje Narodnega predstavništva, dočim je v banovinskem proračunu za zasedanje banovinskega sveta le 150 tisoč Din. Ker pa bo že letos treba, da banovinski svet večkrat zaseda, je ta postavka prenizka. Razen tega bo najbrže letos treba ustanoviti banovinski odbor, kar bo tudi zahtevalo nekaj izdatkov. Zato naj se kred: za banovinski svet podvoji.

G. dr. Fran Lipold želi pojasniti, zakaj so bili znižani izdatki za pisarniške potrebnosti za naročnine službenih listov, za strokovne knjige in. Načelnik finančnega oddelka g. dr. Orel pojasnjuje, da se je banska uprava tekom leta prenečala, da lahko izhaja tudi z manjšimi krediti za te potrebe. Dr. Lipold in g. dr. Obernel želita pojasniti, zakaj je kred: za izdajanje »Službenega lista« tako visok (400 tisoč Din), saj ima vendar list tudi dohodke.

G. Ernest Krulj predlaga, naj bi se razprava vršila od postavke do postavke, in naj bi govorniki ne trgali iz proračuna posameznih pozicij.

Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer odgovarja g. dr. Lipoldu, da je banska uprava že revidirala s tiskarno pogodbo glede izdajanja »Službenega lista« in da bodo že v tekočem letu mogoči znatni prihranki.

G. Ivan Tavčar opozarja na govore, ki krojijo o velikem primanjkljaju dnevnika »Jugoslovane«, in prosi za pojasnilo, kaj je s tem deficitom. Ban g. dr. Marušič ugotavlja, da je list izhajal v režiji samostojnega banovinskega podjetja. Rečuni se niso sklenili, vsekakor pa primanjkljaj ne bo padel v breme banovinskega proračuna, temveč se bo krič z druge strani.

G. Rado Jerb je proti znižanju potnih, ker je v interesu splošnosti, da prihajajo banski izdatki med ljudstvo čim čerše in se z njimi razgovore o njegovih potrebah. G. ban priznava važnost te postavke, vendar pa so dosežani izkustva omogočila znižanje postavke za potnine, ki bo gotovo zadostovala.

G. Martin Brink se pridružuje, da je kred: za banovinski svet nemajhen. Vlado naj se ne poroti, da z brezplačno vožnjo omogoči članom banovinskega sveta zahanje med ljudstvo. G. Franjo Orehek prosi za pojasnilo o postavkah za nacionalno prosveto in pospeševanje elektrifikacije.

Govornikom pojasnjuje g. ban, da je za eventualne večje stroške za banovinski svet in morebitne banovinske volitve poskrbljeno s postavko o naknadnih kreditih. G. dr. Pirkmajer pojasnjuje, da je postavka za pospeševanje elektrifikacije potrebna tudi zato, ker se daljnovid Velenje-Ljubljana zaenkrat še ne more sam amortizirati.

G. Fran Bonač je proti zvišanju predvidenih kreditov, ker je treba tedno izvesti povsod, kjer je le dana možnost. Gospod Evgen Lovšin prosi bana upravo, naj že sedaj razmisli o elektrifikaciji Bele Krajine. G. dr. Obernel priporoča, naj se elektrifikacijska akcija razširi na vso banovino, pri čemer pa se mora vpoštevati tudi načelo rentabilnosti. Ban g. dr. Marušič mu odgovarja, da je načelo rentabilnosti pravilno, da pa so začasno potrebni tudi drugi ukrepi. Čim več občin bo deležno elektrifikacije, tem koristeč bo to za splošno gospodarstvo in tem prej bo dosežena rentabilnost.

Banski svetnik g. Rus vprašuje, kaj je z elektrifikacijo kočevske okolice, kjer se je 14 občin izreklo za priključitev h Kočevju. G. dr. Pirkmajer pojasnjuje, da bo banska uprava elektrificirala Kočevje v

dveh letih, obče pa morajo zbrati sredstva za lokalno omrežje.

Nato je višji fin. tajnik g. Božič prečital daljše poročilo o podrobnostih, kaj je storila banska uprava na področju elektrifikacije. Po njegovem referatu je bila dopoldanska seja zaključena.

Popoldanska seja

Popoldansko seja je otvoril g. ban ob pol 16. Ko je bil odobren zapisnik dopoldanske seje, je g. ban ugotovil, da je od postavke za izdajanje »Službenega lista« v iznosu 460.000 Din določenih 60.000 Din za statistično službo banske uprave. Ta služba je zlasti v sedanjem času krize izredno važna.

Kmetijstvo

Banovinski svet je nato prešel na razpravo o tretjem poglavju proračuna, t. j. o kmetijskem oddelku. Načelnik tega oddelka inž. Podgornik je podal obširen referat o stanju kmetijstva v banovini, za njim pa je g. Božič prečital citati posamezne postavke tega poglavja. Stvarni izdatki za kmetijsko izobrazbo so določeni na 375.000 Din.

G. Ivan Janžekovič je mnenja, naj se ta postavka, ki je znašala še lani 480 tisoč Din, letos ne bi znižala saj je kmečk. izobrazba kapital vsega naroda. G. Matija Goričar je priporočal, naj bi se pri nameščenju učiteljstva upoštevala kmetijska izobrazba, da se bodo mogli povsod ustanavljati kmetijski tečaji. Ban g. dr. Marušič pojasnjuje, da so se izdatki v tej postavki lahko znižali za 105.000 Din, ker bo del stroškov za predavanja in honorarje odpadel in uspeh izobrazbe z znižanjem kredita ne bo prikrajšan. V smeri predloga g. Goričarja je banska uprava že do sedaj storila, kar je mogla, in bo vodila o tem tudi v bodoče vester račun.

Za kmetijsko nadaljevalno šolstvo je v proračunu določenih 725.000 Din, kakor v sedanjem proračunu. G. Jakob Zadravec priporoča, naj se te šole povsod prilagode potrebam svojega kraja. Dr. Fran Lipold pozdravlja, da ta postavka ni znižana, in opozarja na potrebo višje gospodinske šole, da naša dekleta ne bodo vsa silila v srednje šole. G. Rado Jerb pripominja, da je v Sloveniji okoli 250 deklet z maturo, ki ne najdejo službe. Tem naj bi se omogočil vstop v gospodinske tečaje. G. Evgen Lovšin priporoča podpiranje zlasti tistih gospodinskih šol, ki so jih ustanovile občine same. G. dr. Al. Bratkovič predlaga uvedbo gospodinskih tečajev povsod, kjer ni gospodinskih šol.

Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer odgovarja govornikom, da je v banovini 145 kmetijskih in kmečko-gospodinskih nadaljevalnih šol. To število s prizadevanjem banske uprave še vedno narasta. Poleg tega ima banska uprava potujoče kmetijske tečaje, ki trajajo po 3 mesece. Takih tečajev z učiteljstvom in vso potrebno opremo je 21. Treba bo pa prej ali slej odgovoriti tudi višjo gospodinsko šolo.

Na vprašanje g. Frana Bonača, pojasnjuje načelnik dr. Orel, da je bilo za kmetijsko izobrazbo v tekočem proračunskem letu dosežaj porabljenih 60% od predvidenih kreditov.

G. Ernest Krulj opozarja, da mora imeti učiteljstvo kmečkih nadaljevalnih šol in tečajev tudi primerno strokovno izobrazbo. G. Anton Kodler opozarja na moralno korist kmetijskih šol, ki so kmečkemu prebivalstvu tudi v veliko duševno oporo. G. Birola opozarja, da je bil ličjski srez s strani banovine dosežaj zapostavljen.

Ban dr. Marušič odgovarja, da je tendenca banske uprave, da nudijo kmetijske nadaljevalne šole čim več praktične izobrazbe. Banska uprava je vsako tozadevno akcijo podpirala. Današnje hude krize kmetijstva je v veliki meri krivo tudi pomankanje trdne kmečke organizacije, ki bi kmetom omogočila, da lahko prodajo blago takrat, kadar so cene najugodnejše in da ne bi bili prisiljeni prodajati za vsako ceno, ako nujno rabijo denar. Kmetijski tečaji morajo utrjevati vero v boljšo bodočnost kmetijstva. Da bi bil ličjski srez zaposlavljen, gosp. banu ni znano. Samo za ceste n. pr. sta bila v njem porabljena 2 milijona dinarjev.

Vršla se je nato razprava o neposrednem pospeševanju kmetijstva, o pospeševanju živinoreje in mlekarstva. Po živahni, a skroji in skroji etvami debati je bila popoldanska seja zaključena ob pol 19.

Tolmačenje zakona o gozdovih

Beograd, 8. februarja. AA. Novi zakon o gozdovih je stopil v veljavo 1. julija 1930. Glede tolmačenja posameznih odredb zakona in njegovega izvajanja je do zdaj izšlo več pravilnikov, uredb, naredb in načelnih odlokov. Ker so potrebo takih odredb diktirale po eni strani zakonske odredbe same, po drugi strani pa so nastala različna nejasna tolmačenja posameznih zakonskih odredb je ministrstvo za gozdove in rudnike sklenilo, da zbera vse gradivo v smiselno celoto in uredi material primerno za praktično ravnanje. Ministrstvo bo zato izdalo knjigo »Zbornik gozdarskih zakonov in predpisov« Redakcija knjige je že končana in bo knjiga izšla še ta mesec. Vsi pravilniki, uredb in drugi akti so natiskani v originalnem tekstu s potrebnimi obrzci, skicami in slikami. Knjiga bo imela 600 strani in bo stala 100 Din. Naroka se pri ministrstvu za gozdove in rudnike

Iz Lake Placida

Lake Placid, 8. febr. s. Ameriško moštvo v hokeju na ledu je porazilo Nemčijo z visoko razliko 7:0 (3:0, 2:0, 2:0) kar gre predvsem na račun tega, ker so bili Američani mnogo hitrejši in bolj borbeni. Tekma je bila z obeh strani zelo ostra. Včeraj je Kanada porazila Poljsko z 9:0 (3:0, 4:0, 2:0).

Stanje točk je po današnjem dnevu, ko so vsa moštva odigrala po tri tekme naslednje: Kanada 3 zmage, 6 točk; Amerika 2 zmage, 4 točke; Nemčija 1 zmaga, 2 točki in Poljska brez zmag in brez točk. Danes ob 15.30 in 20.15 se je pričel veliki dvoboj v umetnem drsanju med Schäfferjem in Grafströmom. Zadnje vesti namreč pravijo, da se je Grafström vendarle odločil za to, da nastopi proti Schäfferju.

Lake Placid, 8. febr. s. Danes se je pričelo obvezno drsanje za seniorsko olimpijsko prvenstvo v drsanju. Strokovnjaki so splošno naziranj, da avstrijskemu in sedanemu svetovnemu prvaku Karlu Schäfferju ne bo mogoče vzeti naslova. Presejatelji dobro sta se držala Kanadjec Wilson in Američan Turner. Na vsaj črti pa je razočaral najnevarnejši Schäfferjev tekmeč, šved Grafström, kar je najbrže posledica njegove poškodbe. Razen tega je imel bivši svetovni prvak zelo močno tremo. Rezultati v umetnem drsanju za gospe bodo objavljeni jutri.

Lake Placid, 8. februarja, g. Nenaden vremenski prevrat je prekril popoldanski program III. zimске olimpijade. Ob 13.50 ameriškega časa, (to je 19.15 srednjeevropskega časa) bi se bili morali vršiti dve predtekmovalni v bobu, ki pa jih je bilo treba zaradi snežnega viharja odgoditi. Metej je bil tako močan, da bi bili vozači glede pregleda proge v nevarnosti.

Razburljiv prizor na kamniški progi

Potniki, ki so se peljali v nedeljo popoldne z vlakom iz Kamnika proti Ljubljani, so bili nemalo začuden, ko se je na križišču ceste in železnice komaj 200 metrov od kamniške postaje vlak z močnim sunkom nenadoma ustavil. Takoj so izvedli, da je vlak domala novozil mladega fanta. Dogodek se je odigral takole: Ko je strojevodja odpejal s kamniške postaje, je že oddalč opazil, da se zibljje proti križišču mlajši možki, ki je bil videti močno natreskan. Na križišču je sredi proge obstal in mirno gledal vlak, ki je vozil proti njemu. Ko je strojevodja videl, da se tudi na ponovni signal s piščalko ne premakne z mesta, je v zadnjem trenutku z vso silo zavril vlak, ki se je ustavil tik pred mladim človekom. Strojvodja je bil močno razburjen, vendar se je globoko oddahnil, ko je videl, da je pravčasno ustavil vlak. Ako bi zamudil le sekundo, bi vlak gladko pregalil mladega predrežnja.

Fant, ki je na tako nenavaden način ustavil kamniški vlak, je doma iz Podgorca in komaj 21 let star. Kaj mu je prišlo na um, da se je postavil sredi proge in tvegal svoje življenje, menda še sam ne ve. Morda je mislil na samomor, ker so ga malo pred odhodom vlaka prepodili iz bližine kolodvora, kjer se je vsedel na tir. Moramo pač njegovo obestnost pripisati precejšnji množini užitega alkohola. Bila je pač pustna nedelja in fant, ki ga poznajo drugače kot pametnega in pridnega, se ga je čez mero navlek. Le duhapričnosti strojevodje se mora zahvaliti, da je ostal pri življenju. Seveda na stvar s tem še ni končana. Fant bo imel še precejšnje sitnosti na sodniji.

Poslednji Mohorkov pajdaš pred sodiščem

Maribor, 8. februarja. Dances se je zagovarjal pred mariborskim sodiščem pajdaš pokojnega Rudolfa Mohorka, Fran Zebec, po poklicu lončar iz Podove, zaradi zločinov, ki jih je bil izvršil z Mohorkom že pred petimi leti. Tako sta napada 25. avgusta 1926 na cesti Tezno-Sv. Miklavž posenstici Ano Friedauerjevo in Ivanko Drevenškovo, ob koncu avgusta pa zidarskega mojstra Antona Spaningerja na cesti med Dračam in Podovo. Obeh napadov je bil že takrat osumljen Rudolf Mohorko, ki je šele pred svojo smrtjo priznal ta zločina in izdal tudi svojega pomagača Franceta Zebca.

Obtožbenice je danes pred sodiščem odločno zanikal vsako krivdo in trdil, da mu o napadih sploh ni nič znanega. Priznal je edno, da je dobro poznal Mohorka, zanikal pa je, da bi se bil sploh kdaj z njim družil. Čeprav sodnik ni pripisoval verodostojnosti Mohorkovim izpovedbam, je vendar njegovo udeležbo pri napadu potrdila napadena Ivanka Drevenškova, ki je v obtožnici spoznala z vso gotovostjo drugega napadalca. Obremenilna za obtožbenca je bila tudi izpoved njegovega očeta, ki je izjavil, da se je njegov sin Franc v tistem času res klatil z Mohorkom in da sta si bila dobra prijatelja. Na podlagi tega dokazilnega materiala je bil France Zebec obsojen na 5 let ječe in na 5 let izgube častnih državljskih pravic.

Avtomobilska nesreča nad Ajdovščino

Ajdovščina, 8. febr. 2. Preteko sredo se je na poti iz Ajdovščine proti Colu pri Zavetniku zgodila težka avtomobilska nesreča. Kmet Matej Bajc iz Časja pri Colu se je vračal z vozom, ki sta ga vlekla dva vola iz Ajdovščine proti domu. Nenadoma na stmi vijugasti cesti opazil težak tovarni avto s prikloico, ki se mu je blizal s precejšnjo naglico. Bajc je hotel naglo z voza k volom, ker je bil cesta precej ozka. Ko pa je skočil voza, je privozil že avto in ga vrgel na tla. Kolesa avtomobila so čela nesrečnemu Bajcu čez glavo in mu jo dolca zmečkala.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Lahno oblačno, zmerno hladno, stalno. — Situacija večerajšega dne: Obsežni anticyklon se je razširil na ves centralni kontinent, nižji pritisk se je umaknil docela na skrajni sever. Črna morje in vzhodno Sredozemsko morje. Pritisk je v splošnem padel za 5 do 10 mm, najbolj na severovzhodu, temperatura pa je narasla za 1 do 7 stopinj. — Današnja vremenska napoved za torek: Najbrž ne snežilo. V enem ali dveh dnevih bo temperatura padla.

Naši kraji in ljudje

Smučarske tekme za državno prvenstvo v Kranjski gori

Skupina treh prvoplasiranih v teku na 17 km: Od leve na desno: Bogner W. (O. S. V.), Knap Leo (ZZSS) 3. in Leopold H. (O. S. V.) 1.

Pred razdelitvijo pokalov: Na vrtu hotela »Slavec« je pripravljeno 15 pokalov za zmagovalce na prvenstvenih tekmah. V desno: Bogner W. (D. S. V.), Knap Leo (ZZSS) 3. in Leopold H. (D. S. V.) 1.

Novi državni prvaki, Albin Jakopič iz Mojstrane, sodeluje v mednarodnih skakalnih tekmah.

Film o življenju kraljevske družine

Premiera bo jutri zvečer v Ljubljanskem dvoru

Ljubljana, 8. februarja.

Podjetje Jugoslovanski prosvetni film v Beogradu je izdelalo nad 2000 m dolg film pod naslovom »Živel kralj«, ki kaže razne dogodke iz življenja Nj. Vel. kralja in kraljevske družine. Film se je predvajal že v več mestih naše države ter je bil povsod prejet z velikim navdušenjem. Temu pa se ni čuditi, ker je film tehnično na višini. Zlasti v Zagrebu so bile vse predstave vedno razprodane.

Iz vsebine filma navajamo v informaciji naslednje:

Zelo poseben je prizor prihoda kralja in kraljice v Zagreb 25. januarja 1931. Na filmu se vidi nepregledno množico meščanstva, otrok in kmetov, ki z odkritim ponosom pozdravljajo svojega kralja. Film nas vodi tudi v dravsko banovino, predvsem na Bled. V izredno srčkanih slikah vidimo življenje kraljevičev Petra, Tomislava in Andreja. Otroci kraljevske družine se igrarijo v smučanju in zlasti ti prizori, ki kažejo lepe otroške idile, so pri vseh gledalcih vzbudili največje občudovanje.

nja. V filmu so še razni prizori ob priliki odkritja spomenika hvalnosti Franciji in drugih slovesnosti. Pregled četa na Banjici ostane zaradi svoje veličastnosti vsakemu v trajnem spominu. Dalje nas vodi film na jadransko obalo, kjer se je naša kraljica udeležila krsta naše največje ladje »Kraljica Marija«.

Ni dvoma, da bo odlično izvršeni film tudi v Ljubljani vzbudil veliko pozornost. Zvečer predstave, ki so bile namenjene šolski mladini, so povzročile med našim narodom veliko navdušenje. Za prebivalstvo bo predvajal film v sredo ob 9. zvečer v kinu »Ljubljanski dvor«. Tej predstavi bodo prisostvovali tudi zastopniki oblasti. Ljubljanskemu prebivalstvu priporočamo, da si ogleda krasno delo naše domače filmske industrije. Zalibog bo film prebivalstvu na razpolago samo za eno predstavo. Ze zaradi tega je razumljivo, da bo prebivalstvo Ljubljane izkoristilo to priliko ter v velikem številu posetilo predstavo v sredo zvečer. Cene so izredno nizke, namreč po 3 5 in 10 Din.

Preiskava pri Kmetijski eksportni družbi

Kako in zakaj je prišlo do zapečatenja njenih prostorov

Maribor, 8. februarja.

Kakor smo že včeraj poročali, je policija na zahtevo državnega pravdnika zapečatila v soboto zvečer poslovne prostore Kmetijske eksportne družbe r. z. o. z. na Aleksandrovi cesti št. 44, zaplenila vse poslovne knjige, aretirala štiri funkcionarje ter jih po zaslišanju izročila sodišču. Zadevno preiskuje sedaj mariborsko sodišče, ki bo pregledalo vse poslovne knjige in ugotovilo, v koliko gre za nezakonite manipulacije, posebno pri oddelku za posmrtnine. Vest o zapečatenju in aretaciji je vzbudila nemalo senzacijo in se širijo po mestu in deželi vsakovrstne govorice.

Kmetijska eksportna družba je protokoliрана pri trgovskem sodišču v Mariboru in je bil njen namen vnovčevanje vseh kmetijskih proizvodov članstva, nabava vseh potrebnih zadržnikov, izvrševanje vseh vrst poslov v svrhu splošne gmothe povzdge članstva, dajanje posojil ter gmothe in moralno podpiranje članstva. Iz tega zelo obsežnega načrta je vodstvo Kmetijske eksportne družbe, ki je bila ustanovljena šele lani v novembru, prisvojilo v glavnem le zadnjo točko in je v njenem okviru izvedlo dva pravilnika za posmrtno zavarovanje in pravilnik oddelka za zavarovanje proti požarom. V oddelku za posmrtnine je lahko vsak član zavaroval večji ali manjšo vsoto za primer smrti bližnjih sorodnikov. Zavarovanje je bilo mogoče v štirih razredih z različnimi pristojbinami in z zavarovalnimi vsotami. Zavarovala se je lahko vsaka oseba ne glede na starost, brez zdravniške preiskave, in ni bila uvedena nobena karnenčna doba.

Vodstvo zadrge je kmalu uvidelo, da je ta način zavarovanja zelo vabljiv, zlasti med podeželskim ljudstvom in siromašnimi sloji in je zato mobiliziralo veliko število zastopnikov, agentov moškega in ženskega spola, baie skupno nad 400 ter si je uredilo veliko pisarno pod ravateljstvom Kende na Aleksandrovi cesti. V pisarni je bilo zaposlenih 14 urad. moči. Zadruga je ustanovila v zadnjem času celo podružnice v Ljubljani in Zagrebu. Pred kratkim je kupila v Mariboru tiskarno Azbe za Din 550.000 in hišo na Aleksandrovi cesti za 1.650.000 Din. V listih je družba objavila zahvalne izjave raznih članov, ki jim je izplačala delno ali popolnoma zavarovane

vsote. Promet se je v zadnjem času tako povečal in so se priiglašali kot člani celo oni, ki so bili vključeni pri Ljudski samopomoči. Ta zavarovalni posel pa je vršila zadruga, kakor smo izvedeli, brez oblastvene odobritve, čeprav so zavarovalne ustanove podvržene zelo strogim zakonitim predpisom, pač pa na podlagi trgovskega sodnega protokola Kmetijske eksportne družbe. Zavarovalni pravilnik baie ni bil sodno protokoliiran in potrjen po upravnem sodišču. Mnogo materiala so zbrali nekateri mariborski odvnetniki, med njimi dr. Reisman, ki je poslal banki upravi tudi zadevno pritožbo in zahtevo, naj bi se izvršila revizija Kmetijske eksportne družbe. To in pa nekatero pritožbo zadržnih članov so dale povod, da je državno pravdnštvo zahtevalo zapečatenje njenih poslovnih prostorov. Nadaljnja preiskava, ko bo komisija pregledala vse poslovne knjige, bo dognala, v koliko gre za nezakonite manipulacije.

Tragična smrt

Maribor, 8. februarja

Snoči okoli 20. se je pripetila v bližini Sv. Lenarta v Slovenskih gorah smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje 65-letnega posestnika g. Franca Podlipnika, očeta mariborskega lesotrzca na Teznu. Podlipnik se je peljal v nedeljo zvečer na kolesu od Sv. Lenarta proti Mariboru in zavozil po nesrečnem naključju v neki osebni avto od Sv. Lenarta.

Avto je vrgel Podlipnika s tako silo v obcestni jarek, da je obležal na mestu nezvesten. Gasilci pri Sv. Lenartu so se jadrno podali z avtomobilom na kraj nesreče in prepeljali nesrečnega Podlipnika v mariborsko bolnišnico — že mrtvega. O tragični smrti so bili takoj obveščeni njegovi domači, ki jih je žalostna vest globoko potrla. Truplo smrtno ponesrečenega so prenesli v mrtvašnico v mariborski splošni bolnišnici.

Pri boleznih srca in poapnjenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefov« grenčica lahko izprazneje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefov« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obupen čin družinskega očeta

Jesenje, 8. februarja.

V soboto popoldne se je zastopil z li-zolom na svojem stanovanju v Kurji vasi 37letni Alojzij Bobič, delavec v tovarni KID na Jesenicah. Prepeljan je bil nemudoma k zdravniku g. dr. Schwabu, ki mu je nudi prvo pomoč, nakar je odredil, da so obupanca prepeljali v bolniico bratovske skladnice na Javorniku, kjer pa je po hudem trpljenju zvečer ob 7. umrl.

V obup ga je gnala neozdravljiva bolezen, ki si jo je nakopal v svetovni vojni, kjer so mu strupeni plini hudo pokvarili oči. Zdravil se je v vojaških bolnicah na Dunaju in v Gradcu toda brez pravega uspeha. Bal se je, da bo popolnoma oslepel in je zadnje čase hodil hudo potr okoli. Zapuška ženo in dva nepreskrbljena otroka. Bodi ubogemu trpinu ohranjen lep spomin!

Karlo Polić †

Ljubljana, 8. februarja.

Po dolgi mučni bolezni je umrl večeraj ponoči v Leonišču g. Karlo Polić, prokurist Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, star šele 45 let.

Pokojni Karlo, tako so ga imenovali njegovi številni prijatelji, je bil po rodu z Reke. Pred vojno je služboval pri Avstro-ogrski banki na Dunaju, v Trstu in v Splitu. Po prevratu, ko so Italijani za-

sedli Reko in mu je bil povratek v domovino kot navdušenemu Jugoslovenu nemogoč, si je izbral Ljubljano za svojo novo domovino. Tu je služboval nekaj časa pri Narodni banki ter prestopil potem kot ravnatelj k Trgovski banki. Po likvidaciji tega zavoda je bil prevzet kot prokurist k Ljubljanski kreditni banki in vodil njene podružnice v Šibeniku, Novem Sadu in Rogaski Slatini.

Kjerkoli je služboval, si je pridobil nebroj iskrenih prijateljev. Kdo tudi ne bi vzbujal te baie in dobre duše! Vedno potrpečljiv, vedno usržen, do skrajnosti ne sebičen, je bil Karlo človek, ki si je osvojil na mah srca vsakega novega znanca. In tega neizmerno dobrega človeka je, že hudo bolelega zadela krut udarec: izgubil je službo. Duševno popolnoma srt je postal lahko žrtev bele zene. Vs pa, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v najlepšem spominu kot vzornega prijatelja in človeka. Najskrajnejša zahvala prijateljev velja dami, ki mu je ves čas boleznii etrgela s prav materinsko požrtvovalnostjo in mu lajšala zadnje ure.

Pregled motornih vozil

Ljubljana, 8. februarja.

Uprava policije objavlja, da bo te dni posebna komisija vršila redni letni pregled vseh motornih vozil. V to svrhu naj lastniki, katerih vozila stalno garažirajo na področju ljubljanske policijske uprave, pripeljejo vsa svoja motorna vozila zaradi pregleda in prevzema novih evidenčnih tablic ter plombiranja po naslednjem redu:

Potniški (osebni) avtomobili: 10. t. m. ob 9. in ob 14. za vse avtoizvoščke in avtonajemške (ne avtobuse); 11. t. m. ob 9. štev. 1 do 100, 11. t. m. ob 14. štev. 100 do 200, 15. t. m. ob 9. štev. 201 do 300, 15. t. m. ob 14. štev. 301 do 400, 16. t. m. ob 9. štev. 401 do 450, 16. t. m. ob 14. štev. 461 do 2000;

tovorni (pol-lahkotovorni) avtomobili: 19. t. m. ob 9. štev. 1 do 70, 19. t. m. ob 14. štev. 71 do 140, 20. t. m. ob 9. štev. 141 do 1100;

motorna kolesa: 22. t. m. ob 9. štev. 1 do 75, 22. t. m. ob 14. štev. 75 do 150, 23. t. m. ob 9. štev. 150 do 225, 23. t. m. ob 14. štev. 225 do 2000;

avtobusi: 29. t. m. in 1. marca za vse one avtobuse, ki stalno garažirajo v Ljubljani, in tudi one, ki obratujejo do Ljubljane ali skozi Ljubljano, čeprav ne garažirajo v Ljubljani in ne glede na visokost njih številke, ako to lastniki žele. Pregled se bo vršil v garaži Triumph-avto v Ljubljani, Celovška cesta št. 38. Vozovi se postavijo po vrsti, kakor privzeto, na Zibertovi ulici z dohodom iz Medvedove ceste. Vozila naj se privedejo k pregledu v očistnem stanju in sposobna za vožnjo. Vsak lastnik odnosno sofer motornega vozila ima prinesiti k pregledu s seboj: sprječevalo o preizkušnji voza (v ko-

Danes premiera grandioznega vefilma

Trader Horn

Klic iz pragozda!

Monumentalno veledelo velenapetih prizorov! — Doživljaji in drzne pustolovščine trgovca s slonovo kostjo v najtemnejšem predelu Afrike!

Boj s sloni, Levi, krokodili! — V ujetništvu pri kanibalah! — Beg z belo kraljico črncev!

VELESENZACIJA PRVEGA REDA:

Zaradi ogromne dolžine filma predstave ob 4., 7. in 9¹/₂ zvečer!

Pričetek predstav točno ob napovedanih urah! — Cenjeno občinstvo prosimo točnega prihoda! — Vstopnice nabavite že v predprodaji!

Predprodaja vstopnic od danes od 10. ure popoldne naprej!

Telefonsko naročene vstopnice je dvigniti pol ure pred pričetkom predstave!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

likor ga niso že priložili prijavi), vozno dopustilo (sofersko legitimacijo), potrdilo o plačani drž. taksi in banovinski davščini; obrtni list, ako izvršuje prevažanje oseb z motornimi vozili, takso 60 Din od vsakega avtomobila in avtobusa odnosno 30 Din od vsakega motornega kolesa in 30 Din od stroške evidenčnih tablic za vsako motorno vozilo, najsi bo avtomobil ali motorno kolo. Prinesti je s seboj tudi tablice iz leta 1931, ter jih oddati pri prevzemu novih zastopniku policijske uprave, ki bo tam uradoval.

Lastniki, ki svojega motornega vozila iz utemeljenih razlogov ne bi mogli nikakor ob navedenem času pripeljati k pregledu, naj se pravočasno opravičijo sicer ne bodo smeli voziti z nepregledanim vozilom. Nadejajo se opozarjajo oni lastniki motornih vozil, ki doslej še niso vložili letne prijave odnosno niso prošli za do-delitev novih evidenčnih tablic, naj to store v lastnem interesu takoj. Predpisane tiskovine se dobe brezplačno na upravi policije, soba št. 16-II.

Dve žrtvi nesrečne usode

Kako se je primerila smrtna nesreča pri Brežicah

Brežice, 8. februarja.

Lani 10. novembra se je na brodu čez Savo v Mostecu pri Brežicah pripetila huda nesreča. Na brod je zapeljal 27letni posestnikov sin Merslavič Ivan iz Mosteca voz s parom konj. Ko je brod krenil od brega, sta se konja splašila ter porinila vez zadensko z broda v Savo. Voz je oba konja potegnil za seboj. Ker je bila Sava narasla, sta konja kmalu izginila v valovih. Brodar in ljudje na brodu so Merslaviča komaj zadržali, da ni skočil za konji. Misli je pač, da bo konje rešil. Ni pa dvoma, da bi bil tudi on s konji vred izginil v valovih. — Opis te nesreče je svoječasno objavilo tudi »Jutro«.

Par tednov po tej nesreči je oče Ivana Merslaviča kupil par močnih konj. Z njima je Ivan zopet vozil po okolici. Tako je tudi pretekli četrtek 4. t. m. krenil z vozom od doma v Mostecu v 4 ure oddaljene Pišce. Tu je naložil več debelih in težkih bukovih debel, katere je potem prepeljal na kolodvor v Brežice. Ker je bila cesta zelo slaba, je Ivan s svojim 16letnim bratom Antonom privozil na kolodvor šele ob pol 10. zvečer. S pomočjo dveh bratov Habincev, ki tudi prevažata hode na kolodvor, je Ivan razkladal hode na ležarinski prostor, medtem ko je brat Anton držal konje za uzdo, da se ne bi splašili. Na kolodvoru je takrat namreč stal tovorni vlak, osebni vlak pa je ravno vozil s postaje proti Zagrebu. Razkladanje hlovdov je bilo hitro gotovo in Ivan je spravil voz v red, da krene proti domu. V tem je zaživžgala na kolodvoru lokomotiva tovrnega vlaka. Konja sta na živžig postala sicer pozorna, vendar pa sta ostala mirna. Kratko nato je pričel voziti tovorni vlak in običajnega izpuha iz lokomotive sta se konja ustrašila in se splašila. Poskočila sta in krenila na desno, pri čemur je mladi Anton, spustivši uzdo, v loku odletel na tla. Priskočil je Ivan in zagrabil konja za uzdo, toda tudi njega sta se konja otrešla. Ivan je padel pod voz, a je k sreči ostal skoro nepoškodovan. Konja sta nato drvela po cesti v smeri proti Dobovi in sta na cesti Brežice-Artiče krenila na železniški prehod.

Zapornice prehoda so bile takrat že zaprte za tovorni vlak pred katerim sta se konja splašila. Med zaporniskimi drogi je stal mlad železničar-čuvaj Karol Sušina, ki je s svetilko v roki čakal, da bo odpeljal vlak s postaje. Naenkrat je zaslišal na razkladišču krize, da so se konji splašili. Nato je čul, kako drvita konja z vo-

zom po cesti. Ko pa je opazil, da sta konja zavila proti zaprtemu prehodu, je v dobri veri, da se bosta konja pred spuščanjem drugom ustavila, stopil nasproti. Domnevno je hotel konja preko droga pripeljati za uzdo. Toda Sušina se je usodno zmotil. Konja v temni noči nista videla spuščeni zaporniskih drogov. S slinim začetkom sta predla in prelomila oba droga, nato pa obstala mirna in nepoškodovana, kakor da bi se nič ne zgodilo, dočim je voz obstal na tiru. Na prehod prišli bratje Merslaviči in Habinci so se pravočasno mogli odstraniti voz s tira, preden je vlak privozil na prehod. Osebe na vlaku niti ni opazilo nesreče, niti ni opazilo, da manjka na prehodu železniški čuvaj z običajno svetilko v roki. Med tem pa je čuvaj Sušina ležal že v zadnjih zidljajah ob tiru...

Ni dvoma, da je Sušina, ko je stopil konjema nasproti, udaril v zamahu z veliko silo odlomljeni zaporniski drog po čelu in ga vrgel par metrov daleč ob tla. Udarec je bil tako silen, da mu je prelomil tilnik in da je bila tudi takojšnja zdravniška pomoč zaman.

Sušin je bil zelo priden in vesten uslužbenec. Pokopan je bil v Sevnici ob večini udeležbi železničarjev in drugega občinstva.

27letnega Merslaviča Ivana vseskaror nasleduje zla usoda. Pri prvi nesreči 10. novembra na brodu pri Mostecu je izgubil par konj, pri drugi nesreči 4. t. m. letos pa je izebul zaradi njegovih konjev življenje mlad železničar, a voznik sam je le slučajno ostal pri življenju. Nikar, da bi se izpolnil pregovor: V tretje gre rado...

Poseben vlak za smučarske tekme

Saveza SKJ v Bohinju. K nedeljskim smučarskim tekmam bo uvedla direktna državnih železnih zimske turistične vlake s polovico voznice ceno, če se bo prijavilo zadosti izletnikov. Vlak bi odpeljal iz Ljubljane jutraj ob 5.20 in prispel v Bohinjsko Bistrico ob 9. dopoldne, vračal pa se bo iz Bohinjske Bistrice med 19. in 20. uro. Vlak pride v Bohinjsko Bistrico tako, da bodo izletniki lahko videli vse točke nedeljskega sporeda. Naj se vsi, ki se nameravajo peljati s tem vlakom, prijavijo najkasneje danes do 19. ure v pisarni Jugoslovanske sokolske matice, Narodni dom, pritličje, vhod iz Tomanove ulice. Za ta vlak ne bodo potrebne nobene legitimacije.

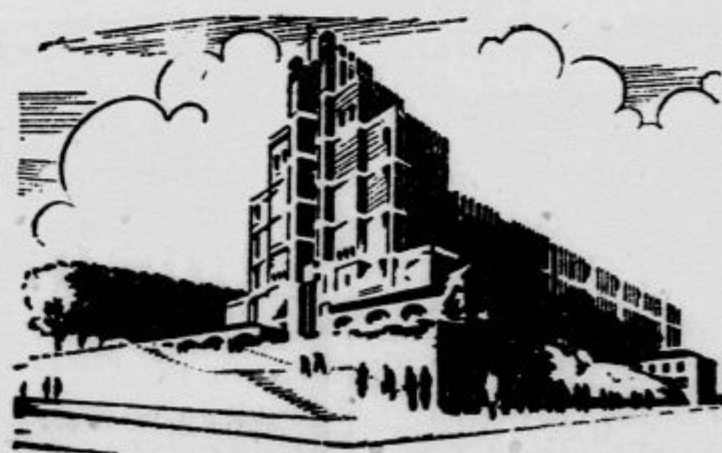
Izdatek od Din 200.—, 100.—, 50.— ali 25.—

si danes še vsakdo lahko dovoli.

PRAV TOLIKO STANEJO

cele, polovice in četrtine srečk DOBRODELNEGA DRUŠTVA SV. VIN-CENCIJA v Beogradu za

zgradbo rimskokatoliške katedrale
V BEOGRADU

Dinarjev 5.000.000, 2.500.000, 1.000.000, 500.000, 200.000, 100.000, 20.000 in 10.000

znašajo dobitki v zvezi s srečnim slučajem in na podlagi gornjih vplačil!

Najmanjši riziko! Največja možnost dobitka!

ŽREBANJE 1. MAJA 1932.

Prodajajo: vsi župnijski uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in

in društvene ustanove itd. 2275

Glavna uprava: BEOGRAD,

Prodajna podružnica: ZAGREB,

Ulica Jovana Ristića 20.

Tvrčkova ulica 5.

Nizza na Taboru

ali Narobe svet

Domače vesti

* Kralj bo ter otroku prvega naseljenca v Metohiji. Njeg. Vel. kralj je v nedeljo po svojem delegatu botroval prvemu otroku Dragotina Čerčina, naseljenca iz Metohije in bivšega četnika. Krst je izvršil kraljevni paroh iz Peči. Kralj je krščeno poljarski zlat kržec in zlat medaljo s svojo sliko.

* Svet strokovnjakov za avtorsko pravo. Minister prosvete je imenoval člane sveta strokovnjakov na področju avtorskega prava: za predsednika književnika Branislava Nušića, za podpredsednika univerzitetnega profesorja dr. Mileta Novakovića, za člane pa Otona Zupančiča, Gligorija Božovića, Dragotina Čerčina, Milana Marjanovića, Milana Prodića, Svetislava Stevanovića, dr. Janka Šumana, Ljubomira Ivanovića, Tomislava Krizmana, Branka Popovića, Branka Senca, Alojza Dolinarja, Gjergja Jovanovića, Antona Lajovca, Petra Krstića, Frana Lhotka, Stevana Hristića in dr. Gjergja Tasića.

* Natečaj za profesorje. Rektorat univerze v Beogradu je razpisal natečaj za izrednega profesorja ali docenta za strojno ureditve gozdov in izračunavanja vrednosti gozdov z gozdno statistiko na kmetijski fakulteti. Rektorat univerze v Zagrebu pa je razpisal natečaj za kontraktualnega lektorja v francoskem prostornarstvu.

* Kmetijske službe. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino obvešča vse večje posestnike in sorodne amaterske obrate, da se je prijavilo društveno in hitro (Kra.) večje število absolventov raznih kmetijskih strokovnih šol, ki želijo namestiti kot kmetijski oskrbniki, pristavi, praktični in posebej. Zanimanje, ki žele kakega namerjenega kmetijske stroke, se ponovno vabijo da se obrnejo na omenjeno društvo, ki jim bo rade volje postreglo s pojasnili.

* Telefonski pogovor z Napolijem. Svoji se je vršil med Ljubljano in Napolijem poskusni telefonski pogovor. Tako v Ljubljani kakor v Napoliju se je jasno slišal glas govorečega. Gosposlilca pod Vezuvom je sporočilo, da imajo zelo tople in da govorijo pri odprtih oknih.

* Koncert Milice Čopove v Beogradu. Na četrtem koncertu narodnega konservatorija v Beogradu dne 11. t. m. se bo odvijala pred beograjskim občinstvom naša rokajinja g. Milica Čop. Mlada umetnica je absolvirala konservatorij v Ljubljani leta 1924, ter je kot stipendistka francoske vlade studirala dve leti v Parizu.

* Zadnja pot p. Atanazija Ausserja. G. prof. Maks P. nat nam poroča iz Novega mesta: v petek popoldne smo slovesno pokopali ob najlepšem sončnem zimskem dnevu našega rokajinja g. Atanazija Ausserja. Obred je opravil novomeški prost. g. Karel Cerin. Pogreb se je udeležilo mnogo duhovščine, zadnje čast so prišli priljubljeni učitelji izkazan starejši njegov učenci in starišči učencev. Pogreb je jasno pokazal, kako hvalnost si je pridobil pokojnik v soli, kjer je vzgajal mladino, ki je kmalu spoznala, da je ta na videz ostri mož poln ljubezni do učencev. Govoril sem na dan pogreba z dolgoletnim profesorjem novomeške gimnazije, ki mi je povedal, da je bil vedno vesel dijakov, ki so prišli iz Ausserjevega razreda, kajti vsi so bili izvršno pripravljeni in so vsepovedno delali čast svojem ljudskošolskemu učitelju patri Atanaziju. Po trpkem življenju in mučni bolezni počiva sedaj mož na pokopališču smehelskem, ki je po svoji leži eno najlepših v naši ožji domovini. Nedaleč od njegovega groba se odpira čaroben pogled na del gorovjskih planin, pod katerimi so mu potekla zlata mladostna leta.

* Zadnja pot trgovca Logarja. Iz Poljčan nam poročajo: Na sončnem gričku Sv. Lucije v studenjski fari je v nedeljo zopet turobno zaklekal zvon, ko so na tamkajšnjem pokopališču položili k večnemu počitku še mladega, 36 letnega trgovca in posestnika g. Ivana Logarja. Nič ni pomagale solze in vzdihli žalostne vdove in dveh nebolnih otrok, neizprosna smrt je brezopojno zahtevala svojo žrtev. Pokojnik je podlegel zahrbtni jetiki. V Studenec se je preselil nekako pred 5 leti iz Ljubljane, kjer je bil skupno s sedanjim vdovo g. Fani zaposlen kot trgovski sodrnik v znanj Kršperjevi trgovini. Vse svetovno vojno je prebil na fronti. V Rusiji je dobil kal bolezni. Vendar je imel trdno upanje na ozdravljenje, zlasti ko se je odselil v zbiravo podnebje studenjskega okolja. Toda vse ni nič pomagalo. Začel je hirati od dne do dne bolj, dokler ni bil primoran leči v posteljo. Cellega pol leta je bil priklenjen nanjo, v petek pa ga je smrt rešila hudih muk in trpljenja. Pokojnik je bil podpornik raznih ustanov in društev in priljubljen po vsem trgu. To je pokazala tudi njegova zadnja pot. Poleg sorodnikov in trgovskih tovarišev ga je spremlila k večnemu počitku ogromna množica občinstva. Poljsanska čitalnica mu je zapela v slovo pred hišo žalosti. Vigred, pred odprtim grobom na Blagor muz. Naj mirno počiva na prijaznem gričku Sv. Lucije. Preostali nam še iskreno sožalje!

Za perzijske preproge

SMYRNA VOLNA

Vzorci na razpolago, navodila brezplačno.

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1.

* Novi grobovi. Po daljšem bolehanju je včeraj umrl v Ljubljani g. Jernej Lotrič. Pogreb bo jutri ob 16. iz hiše žalosti v Ulici na Grad št. 2. — V četu svojih 20 let je umrla v soboto zvečer na Pobrežju pri Mariboru dijakinja g. Lidija Lukežičeva. — Pokojnima blag spomin, žalostno naše iskreno sožalje!

* Lep dobitnik v razredni loteriji. Pri zbiranju 4 razreda 23 kola državne razredne loterije je bila sreča mila gimnazijalnemu profesorju v pokoji I. lice v Vranju. Njegova številka 89272 je zadela premijo 250.000 Din.

* Poroke. Poročila sta se v nedeljo trgovca v šolskem drevoredu v Ljubljani g. Gustav Wetlgung in g. Nada Zajčeva, hčerka optika in zlatarja v Ljubljani. — V nedeljo sta sklenila zakonsko zvezo ugledna kamaška gostilničarka in trgovca g. Marija Vidoča in komandir orožniške postaje v Brezicah g. Matja Ferić. Bilo srečno!

* Hotel v Peči zgorel. V Peči je v nedeljo zjutraj ob štirih izbruhnil požar v novem hotelu »Bristol«. Zaradi močnega vetra se je požar naglo širil, tako da je ves hotel v par urah pogorel do tal. Bil je last tamkajšnjih trgovcev bratov Stevančević in je bil zavarovan. Škoda cenijo na 300.000 dinarjev.

* Strašna smrt otroka v plamenu. V Zlatarju se je v soboto smrtno ponesrečil 4 letni otrok. V hiši Ivana Pozačica, ki je zaposlen v železniški delavnici v Zagrebu, se je bilo zbralo več otrok brez kakga nadzorstva, ker se Pozačeva žena nahaja v bolnici, drugi domači pa so bili na delu. Otroci so zakurili v peči in se igrali z zažganjem papirčkov. Nenadoma je bila mala Blaženka Pozačeva v plamenu. Otroci so klicali na pomoč. Prihiteli so sosedji in pogasili plamen na ubogem otroku. Poklicali so zdravnika, a za nesrečnega otroka ni bilo več pomoči.

* Akcija za gnojilne pojizuse. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino opozarja tiste praktične kmetovalce v krškem, metliškem, loskanskem, ptuškem in kranskem okraju, ki so člani tega društva in se želijo udeležiti letosnjih pojizusov z brezplačnimi umetnimi gnojili, da se brez odloga prijavijo pri pristojnem sresnem kmetijskem referentu.

* Na prvi pogled je simpatičen človek, iz čegar fine kože na obrazu in rokah brez lisajev in gub se da sklepati na snago in nego. Skrbni ljudje uporabljajo zato samo medicinsko, zanesljivo sredstvo, kakor so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože ter Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), dalje Fellerjeva Elsa-mila zdravila in lepote (5 kosov franco 52 Din). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 245, Savska banovina.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

„Ljudska samopomoč“

v Mariboru

naznanja vsem našim cenjenim članom kakor vsemu cenj. občinstvu, da ni v nobeni zvezi s podpornimi društvi »Vzajemna samopomoč« v Ljubljani in »Kmetijska ekspertna zadruga« v Mariboru. Naše poslovanje je bilo revidirano meseca oktobra 1931 od inšpektorja ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu, dr. Mladena Bedića, ki je našel isto popolnoma v redu; radi tega prosimo za nadaljnje zaupanje kot dosedaj. 2274

Zadnje predpustne ure bo preživela Ljubljana na TABORU!

Velik pustni KORZO. — Dirindaj, da je bilo malo takih — PLES — SMEH in MEH — GODBA! v vseh dvoranih, na balkonih in hodnikih.

Iz Ljubljane

u — Z banske uprave. G. podban dr. Pirkmajer danes in v petek zaradi zasedanja banovinskega sveta ne bo sprejemal strank.

u — Ptiki se ženijo. G. Keinarič, tajnik društva »Živalca« in Društva za varstvo ptic, nam je poslal: Pravi, da Gregor ptičke ženi. Letos pa je menda prevzel to poslanstvo kar Blaž, ki ima v nebesih gotovo več vpliva, saj skrbi, da imamo že v februarju toliko toplega sonca. Ptiki imajo že pravo ženitovanje in srce se ti v resnici razveseli, če stopiš v naš Ti-voli, kjer te drobni pevci pozdravljajo z žvrgolenjem. Oglašajo se že kos, senca in druge ptice. Resnica je, da že nekaj let ni bilo v tem času med našimi pticami toliko žvrgolenja, kakor letos. Celo do najbolj zaklenjenih ujetnikov kanarčkov je posijalo toplo sonce in kanarčkarji pravijo, da imajo samske že kar jajčka v gnezdih. Pa imajo ptiki tudi mnogo skrbi, največ seveda pomladi s svojim mladim zarodom, saj podivjanih in poipodivjanih mačk je toliko, da ima vsak grm medu svojo. Navdve teh nepridipravov je v malih privatnih nasadih in vrtovih po mestu, kjer ti grešniki stalno prežijo na ptice, in to največ pevke, ker prav te niso tako boječe in prebrisane, kakor so na primer vrabci, ki jih je na tisoče in tisoče repov preveč po mestu. Pomladi seveda gorje mladim, saj mačke preiščejo ponoči vsa gnezda, do katerih le morejo, in požrejo mladiče. Da rešimo naše ptice pevke pred temi preganjalkami, si je tudi novo ustanovljeno društvo »Živalca« (Sv. Petra c. 60) nadelo nalogo, da bo pomagalo loviti skupno z Društvom za varstvo ptic pevke takšne podivjane mačke in jih izročale potem konjač: ali takim ljudem, ki potrebujejo mačke za lovljenje miši in podgan. Prosim tudi vse druge ljubitelje ptic pevke, da storijo isto. Mačke torej ven iz vrtov in nasadov!

u — Čuden pojav v življenju sulca. Pred 10 dnevi je kupil tukajšnji hotelir g. Rist sulca v teži 6 in pol kg od neke ženske. Ta sulca je bil že najmanj 4 ure mrtve in pri raztelesenju se je pokazalo, da se nahajajo v njegovem želodcu 10 kom. somičev, od katerih je bilo 8 živih, 2 pa mrtva. Teh 8 somičev (Amiurus nebulosus) so takoj dali v posodo s svežo vodo in so sedaj prav živahno veselili. Njih bodoča domovina bo v bazenu na vrtu hotela Uniona. Da je mogel en sulc požreti kar 10 somičev, je sicer lahko verjetno, toda da je ostalo 8 somičev 4 ure živih v želodcu, je skoraj nemogoče, ker ima sulc ostro kislino in prebavi vsak plen zelo hitro. Vsekakor je to izjemni primer, ki bo gotovo marsikateremu ribiču zanimal.

Pri nerednem iztrebljanju

telesu vzemite edino neškodljivo naravno sredstvo

Neda - sadne kocke

Dobijo se v vseh lekarnah in drogerijah.

u — Danes premiera vefilma »Trader Horn«. Elitni kino Matice prične danes s predvajanjem monumentalnega vefilma »Trader Horn«. Zaradi ogromne dolžine filma trajajo posamezne predstave točno dve in četrt ure ter se zaradi tega prične točno ob 16. in 19. in 21.15. Cenjeno občinstvo naproša Elitni kino Matice za točni prihod. Da si more občinstvo zagotoviti potrebne vstopnice že v predprodaji, bo blagajna poslovala že danes ob 10. do 12.15 in od 15. dalje. Ker je k temu grandioznemu filmskemu delu pričakovati ogromne udeležbe, nabavo potrebnih vstopnic v predprodaji zelo priporočamo. — Telefonično (Štev. 2124) naročene vstopnice naj se dvignejo pri blagajni pol ure pred pričetkom predstave, za katero so vstopnice rezervirane, ker se bodo sicer oddale drugim reflektantom.

u — Cankarjeve »Hlapce« bodo igrali člani srednješolske organizacije »Zare« na državnih klasičnih gimnazijah v Ljubljani v režiji g. Skrbnišča v petek 12. t. m. ob 8. zvečer v dramskem gledališču. Dijaki klasične gimnazije, združeni v srednješolski organizaciji »Zare«, so si postavili nalogo, da vzbudijo v dijaštvu zanimanje za

NA PUSTNI TOREK vsi v Union, šemada, likof predpusta.

2263

PUSTNI PLES v restavraciji „Emona“

bo nad vse prijeten. 2259

DANES PUSTNI PLES »BELLEVUE«

Društvo za zgradbo Sokol doma v šiski. MASKE DOBRODOŠLE! 2290

Na pustni torek 9. februarja t. l. v vseh prostorih SOKOLSKEGA DOMA NA »TABORU«

PUSTNI KORZO (šentpetrskih fantov)

Godba „SOKOLA I“ Vstopnina Din 10.—

Danes vsi na

Pustni ples Sokola II.

v Kazino!

umetnost in znanost — in ne samo za sport — ter to svojo nalogo že več let pridno rešujejo. Osnovni so si tiskani letopisni mesečnik »Zare«, ki že tretje leto izhaja, poleg tega pa prireja vsako leto v Narodnem gledališču večje dramatske nastope. Med tem, ko so prejšnja leta uprizorjali klasične in antične drame, uprizorje letos dramo Ivana Cankarja, ki nam postaja vedno bližji in nam bo morala šele čez več let postati njegova globoka umetniška duša popolnoma razumljiva. Nadamo se, da bo občinstvo posetilo to prireditve v velikem številu, da podpre naše djake v njih stremljenju in da se oddolži spominu velikega pisatelja.

u — Primorske rojake in prijatelje vabimo na pustno prireditev »Tabora« in »Zore« ki bo danes, pustni torek, v hotelu »Ti-voli«. Kuplet, moški zbor, jazz, ples, prava domača zabava. Za dobro in poceni pijačo je prekršljeno. Začetek ob 20. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim emigrantom.

u — Belokrajinci! Odbor za pomoč po suši prizadejam kmetijam v Beli Krajini sklicuje za sredo 10. t. m. redni sestanek ob 20. v restavraciji »Zvezdica«. Zaradi važnosti dnevnega reda prosi odbor za obilno udeležbo.

u — Popis davčnih zavezancev se izjemoma podaljšuje do 10. t. m. Zato poziva mestno načelstvo vse one, ki še niso vršili popisa, da jih vrnejo najkasneje do vstetega 10. t. m. v sobi 21, da se izognijo neprilicam.

u — Krajevni organizaciji Narodne Odbrane v Ljubljani je bilo sporočeno, da so v zadnjem času prejele nekatere ugledne osebe žaljiva in grozilna pisma s podpisom NO. Odbor NO izjavlja, da ni v nikakvi zvezi s to akcijo, ki jo obsoja kot podlo. Prosi vse one, ki bodo še v bodoče dobili taka pisma, da jih takoj odstopijo tukajšnjemu odboru v svrhu eruiranja in kaznovanja krivcev.

u — Otroci se je zastopil. V Mostah se je v družini carinarškega sluga Plečka petičila v nedeljo usodna nesreča. 17-mesečni Marjan se je kotalil po sobi in stekel po omarah, kjer je v nekem predalu našel majhno steklenico. Otroci je nagnil steklenico in prišel srebati vsebino, ki jo je popil precejšnjo količino. Posledice so se takoj pokazale, kajti otrok je pil silno kislo. Marjan se je pričel zvijati v silnih krčih in ga je našla mati že skoro nezavestnega. Ker je takoj videla, kaj se je pripetilo otroku, ga je nemudoma odnesla v splošno bolnico, kjer ga je zdravnik pregledal in svetoval materi, naj ga odda v otroško bolnico. Mati pa je raje odnesla otroka domov v veri, da ga bo doma boljše lečila. Doma pa se je otrokovo stanje do večera še poslabšalo in se je mati šele pozneje oddolžila, da ga odnese v bolnico. Tam so ga res sprejeli in so se zdravniki močno trudili, da rošijo otroku življenje, kar pa se jim ni posrečilo. Nesrečno dete je včeraj zjutraj poškodbam podleglo.

u — Nezgode. V splošno bolnico so včeraj pripeljali posestnika Avgusta Pečnika z Ježice, ki ga je nekdo med prepričnim udaril s kolom po glavi. Posestnikova žena Terezija Mandljeva iz Marince vasi je včeraj tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. V Mostah je nekdo vrzel v triletnega nezvestnikovega sina Antona Šušteršča kamen in mu poškodoval levo oko.

u — Izgubila se je v nedeljo moška ura z veržico s Katarine do Vodnika v Podutku. Pošten najditelj se naproša, da jo odda v mestnem gasilskem uradu, Krekov trg.

u — Zlato, lomljeno, zlatnike in srebrne krome kupi F. Čuden, Prešernova 1.

Iz Maribora

u — Gostovanje g. Levjarja v mariborski drami. V sredo, dne 10. t. m. bo imelo mariborsko gledališko občinstvo prijetno priliko, videti v Cankarjevem »Kralju na Betanovcu« člana ljubljanske drame, gosp. Ivana Levjarja, ki bo igral naslovno vlogo Kantorja. G. Levjar je, kakor znano, eden najuglednejših slovenskih igralcev in se z njim ljubljanska drama po pravici ponaša. Opozorjamo na to gostovanje ljubljanskega umetnika vse kolturno zavedno mariborsko občinstvo.

u — Za čistoto v mestu. Mestno županstvo poziva vse hišne gospodarje, da temeljito očistijo hodnike in pešpoti pred svojimi hišami v notranjem delu mesta. To je del, ki se nahaja med Stoino — Gledališko ulico ter Glavnim trgov in Gregorčičevo ulico, ko pomena cestni promet in sicer do polnoči v ostalem delu mesta morajo biti očisti tritoarji in pešpoti najpozneje do sedme ure. Smeti s trotoarjev se ne sme pometati na ceste in ulice ali v kanale. Branjevcem, ki imajo svoje stroje na javnih prostorih, je prepovedano odmetavati odpadke in druge odpadke. Strogo je prepovedano izlivati nečiste tekočine in druge nečistoče na javne ceste ali v občestne kanale. Prepovedano je tudi, vsako iztepanje pražog in črnj z okeja na ceste, kakor tudi iztepanje postojilne Prestopki se kaznujejo po cestno prometnem in čistnem redu. Da se prepreči prašenje cest ob suhem vremenu tudi pozim, je uvelo mestno županstvo čiščenje ulic in cest v notranjem delu mesta v zgodnjih jutranjih urah. Mestno županstvo poziva občinstvo, da pazi na čistoto mesta.

u — Mariborski smučarski klub bo priredil v soboto 13. in nedeljo 14. t. m. izlet k Sv. Lovrenču na Poh. K izletu so vabljivi člani in prijatelji zimskega sporta. Ker se namerava ustanoviti v Sv. Lo-

Ose levo!!!

Da ne bo zmešnjav in prometnih ovir v dvoranih, na hodnikih, stopniščih in balkonih, opozarjamo, da velja za ta večer:

levo se umikati in levo hoditi!

vrenču smučarski klub, je naša dolžnost, da s primerno agitacijo podpremo to akcijo za razvoj smučarskega sporta v našem okolišu in tako izdatno pomoremo k razvoju tujskega prometa.

u — Večerni kuharski tečaj na zavodu Vesna v Mariboru se začne 12. t. m. ob 17.30.

u — Pregled motornih vozil za leto 1932 in avtomobilov, avtomobilov in tovornih avtomobilov bo 9. t. m. vseh ostalih osebnih in tovornih vozil bo 10. in 11. t. m. za zamudnike še 13. t. m. Pregled motornih koles na področju predstojništva mestne policije bo 13. t. m. Za motorna kolesa je zbirališče ob 14. na Slomškovem trgu pred predstojništvom mestne policije, za vsa druga vozila pa v garaži mestnega avtomobilskega podjetja v Pilnarski ulici. Vozniki morajo prinesiti seboj vse listine, zlasti spričevalo o preizkušanju in potrdilo o zadnjem pregledu.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Danes ob pol 8. in 9. uri

Königsmark

II. del in konec
Cene 4 in 6 Din

Iz Celja

u — Volilni imeniki. Mestno županstvo je stalne volilne imenike na novo preuredilo in je predvidenih 15 volišč. Vseh volilcev je v novih volilnih imenikih vpisanih 9293, od teh 551 izven mesta bivaajočih javnih uslužbencev. Ko bo okrajno sodišče volilne imenike potrdilo, jih bo mogel vsakdo vpogledati in prepisati ter zahtevati popravke. Po zakonitih določilih potrdi sodišče volilne imenike najdlje v 15 dneh.

u — Vsi oškodovanci, ki so prizadeti zaradi manipulacij Kmetijske ekspozitne za druge v Mariboru, naj prijavijo škodo kriminalnemu oddelku pri predstojništvu mestne policije v Celju.

u — Saje so se vnele v soboto ob 20.45 v dimniku starega okroglega sodišča. Celjski gasilci so bili takoj obveščeni in so kmalu ugasili požar, ki je grozil, da se razširi na podstrešje. Pri tem je bilo ugotovljeno, da notranjost starega poslopja ne odgovarja policijskim varnostnim predpisom, zato je treba čim prej odpraviti te nedostatke.

u — Hud pretep v Zavodni. V soboto zvečer se je vršila v gostilni pri »Zelenem travniku« v Zavodni pri Celju veselica nekovskih pomočnikov, katere se je pozneje udeležilo tudi šest podčastnikov, ki so hoteli ob pol 4. zjutraj še plesati. Ko sta prispela dva stražnika in zahtevala, da se gostilna izprazni, so se podčastniki sprva upirali, nato pa so zapustili gostilno. Šli so v mesto v spremstvu obeh stražnikov in večje števila civilistov. Na cesti pred železniškim podvozom pa sta bila nenadoma napadena oba stražnika, ki sta se skušala braniti s penžetki. Civilisti so prihiteli stražnika na pomoč, odtrgali so več let na bližnjem plotu, se oborožili s kamenjem in se postavili v bran. Nastala je prava bitka, v kateri so bili ranjeni neki podčastnik, mestni stražnik Ivan Gašperič, Jože Bergeč, Karel Kafelj, Miha Veber in še dva civilista. Vsi so dobili k sreči samo lažje poškodbe. Podčastniki so po boju odšli v vojašnico, ranjena stražnika in civiliste pa so pozneje na reševalni postaji obvezali.

u — Konspiracijski urad mestnega županstva uraduje redno zopet od 8.—12.

u — Iz bolnice. V nedeljo so pripeljali v tukajšnjo bolnico več ponesrečenecv. V Spodnjem Radvanju je na poljedeli spodnjem star. ženi Mariji Salomonovi, da je reva padla in si zlomila desno nogo. Slična nezgoda je doletela upokojenega železniškega uradnika Gašpariča na Vrbanovci ulici, ki si je pri padcu zlomil levo nogo in hudo poškodoval tudi levico. Na Tezmem pa je padel z voza delavec Anton Markez in si zlomil desnico. Pri drsanju na Treh ribnikih je padel na ledu 11-letni dijak Herman Seifert in se močno ranil na levi nogi. Iz Rač pa so pripeljali že v soboto zvečer gostilničarja Karla Bergeča, ki ga je nekdo napadel in ga pobli na tla ter mu povzročil težke poškodbe na glavi. V Krcvini se je pri sekanju drv možno vsekali hlapec R. Rom v koleno na desni nogi.

u — S policije. Polcija je včeraj polovila osem postopacev, ki so postopali brez dela po mestnih ulicah in se preživljali z beračenjem. Med njimi so zasačili tudi več tatov. Tako so našli pri nekem aretirancu ručavo, skoro novo zimsko suknjo, ki jo je ukradel v soboto zvečer v Ljudski kleti nekemu dijaku, kateri pa tatvino ni prijavil. Polcija poziva prižadtega dijaka, da pride po svojo suknjo.

u — Umrl. V bolnici je umrla 6. tega meseca 11letna posestnikova hčerka Stefanija Bergeleza iz Slivnice pri Celju, 8. t. m. pa 70letni tovarniški upokojenec Jakob Košir iz St. Jurja ob južni železnici. V Askerčevi ulici št. 1 je umr. 8. t. m. zjutraj 14letni sin geometra Ratko Luger iz Splita.

u — Mestni kino ostane danes in jutri zaprt. Od četrta 11. t. m. dalje se bo predvajala v repriži izvrstna zvočna veseloigra »Lažni feldmaršal«.

Zaradi velike priljubljenosti še

danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Harrold Lloyd

v šaloigri velekomičnih prizorov

Naprej noge

Zvočni kino Ideal

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1.—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

8. februarja 1932.

Ljubljana 7. 767,9, —4,8, 80, SSW 1, 4, —; Maribor 7. 766,9, —4,0, 90, M 4, 10, —; Zagreb 7. 766,2, —4,0, 80, tiho, 3, —; Beograd 7. 768,0, —7,0, 80, tiho, 5, —; Sarajevo 7. 770,6, —10,0, 80, tiho, 0, —; Skopje 7. 769,3, —10,0, 80, E 2, 8, —; Split, ni deževje.

Najvišja temperatura v Ljubljani 5,0, Mariboru 1,4, Beogradu —0,2; najnižja v Ljubljani —5,6, Mariboru 1,4, Zagrebu —4,0, Beogradu —9,0, Sarajevo —10,0, Skopju —11,0. Sonce vzhaja ob 7.12, zahaja ob 17.15, luna vzhaja ob 8.18, zahaja ob 19.14.

Podrobnosti iz novega banovinskega proračuna

Ekspeze g. bana v banovinskem svetu — Največjo postavko v banovinskih izdatkih zahtevajo ceste — Kljub nekaterim novim davščinam se bo splošna obremenitev znižala

Ljubljana, 8. februarja

Ze v nedeljski številki »Jutro« smo prinesli obris novega proračuna za dravsko banovino, ki je bil danes predložen banovinskemu svetu v razpravo. Na drugem mestu skrbimo o obeh današnjih sejah banovinskega sveta in o ekspoziciji, s katerim je g. ban Dr. Marušič otvoril proračunsko razpravo. Dočim je prvi del ekspozicije bolj splošnega značaja, je drugi del posvečen podrobni analizi predloženega proračuna in tvori važno dopolnilo k banovini podatkom, ki smo jih prinesli v nedeljo.

G. ban je tem delu svojega ekspozicije podčrtal dejstvo, da je bansko upravo pri sestavi proračuna vodilo stremenje po izvajanju čim večje štednje. Vendar pa je pri tem skrbno pazil, da štednja ne bi bila neracionalna in zato škodljiva. Z enako skrbjo sta zato sestavljali proračun izdatkov in proračun dohodkov. Dalje je g. ban izjavil:

Glede potrebščin je treba še omeniti, da jih ni mogoče popolnoma kriti z enim proračunom ali v enem letu, temveč je treba gledati, da se najnujnejše potrebe zadovoljijo pred manj nujnimi in da se te prelozijo eventualno na poznejši ugodnejši čas. Kot nujnije potrebe smatram one, ki služijo ublažitvi sedanje gospodarske krize in one izdatke, ki so v stanu dvigniti gospodarsko moč najsihišjih slojev prebivalstva, torej predvsem kmečkega ljudstva. Le na ta način je mogoče varovati vrhovno načelo budžetiranja, da se smejo redni izdatki kriti le z rednimi dohodki. Vsa druga načina budžetiranja je neracionalna.

Vpoštevat pa je treba še drugo načelo, da se izredne potrebe, posebno investicijske, ne smejo kriti iz rednih dohodkov. Za take potrebe morajo najeti dolgoročna posojila, da se bremena razdeli na daljši čas. To je tudi popolnoma upravičeno, ker koristi od takih investicij ne prejema le sedanja generacija, temveč tudi poznejši rodovi.

Snlošni pregled

V formalnem oziru je proračun izdatkov in dohodkov dravske banovine za leto 1932-33 sestavljen na isti način, kakor v letu 1931-32, to izjemo, da so se pri pričujočem proračunu izdatki razdelili na vsak oddelek posebej ter so tudi osebni izdatki predvideni pri dotičnem oddelku. Proračun se deli na obči proračun izdatkov in dohodkov ter proračun banovinskih podjetij in ustanov.

Proračun obči izdatkov in dohodkov znaša Din 111.951.978 izdatkov in ravno toliko dohodkov, ter je napram sedanjemu proračunu zmanjšan za Din 4.409.721, t. j. za 3,78 %. Proračun banovinskih podjetij in ustanov znaša Din 52.686.983 izdatkov in Din 52.689.192 dohodkov, tako da se po koncu presežek Din 12.209. Med tu navedenimi dohodki podjetij in ustanov je upoštevana tudi že dotacija banovine v znesku Din 14.692.050, ki je tudi upoštevana že med izdatki banovinskega proračuna. Lastni dohodki podjetij, zavodov in ustanov pa so predvideni z zneskom Din 38.007.142. V proračunu tekočega proračunskega leta pa znašajo izdatki podjetij in ustanov Din 56 milijonov 67.469, skupni dohodki pa Din 56 milijonov 116.421. Od tega zneska odpade na dotacijo banovine Din 20.523.372. Kakor izhaja iz tu navedenih števk, se po predloženem proračunu zmanjšajo dotacije za celih Din 5.831.322, medtem ko se lastni dohodki zvišajo za Din 2.414.093. Skupno se torej pri banovinskih ustanovah in podjetjih predvideva za prihodnje leto zmanjšanje od Din 8.245.415. Razliko med tema dvema zneskoma bodo morali zavodi prihraniti z najintenzivnejšo štednjo v gospodarstvu.

Izdatki

Osebni izdatki

Za pragmatične banovinske nameštence je bilo sedaj v veljavnem banovinskem proračunu za l. 1931/32 predvidenih 212 mest z letno potrebščino Din 565.132. Kljub razmahu in povečanju poslova, ki se vidi opazno pri kmetijski in drugi upravi, se število mest ni zvišalo, temveč v mejah dopustnosti znižalo. Isto velja za kontraktualne uradnike in dnevnikaarje, za katere je v tekočem proračunu predviden kredit v znesku Din 1.530.036, v predloženem proračunu pa v znesku Din 1.482.810.

Celokupne osebne potrebe znašajo torej Din 7.166.000, ali 6,40 % celotnega proračuna. Tudi pri zavodih in podjetjih se je v mejah dopustnosti skušalo doseči prihratek na osebnih izdatkih, ki znašajo v tekočem proračunu Din 9.646.875, v predloženem proračunu pa Din 9.499.393.

Važno je še pripomniti, da je v prvem poglavju predviden tudi znesek 1.500.000 dinarjev za pospeševanje elektrifikacije, ki zasluži radi svojega narodno-gospodarskega pomena vso našo pažnjo. Napram tekočemu proračunu je ta znesek povišan za 500 tisoč dinarjev, ker se je izkazalo potrebno, da se drži korak z vedno intenzivnejšim delovanjem v elektrifikaciji.

Kmetijstvo

Izdatki za kmetijstvo so proračunani na Din 13.503.040 — Ako jih primerjamo z letošnjim proračunom, so ti izdatki za 3.391.000 Din manjši. Toda glede na to, da so se tudi dotacije za kritje nedostatkov dohodkov banovinskih kmetijskih ustanov znižale za skoro 3.300.000 Din, so izdatki za ostalo pospeševanje kmetijstva v splošnem na isti višini, kakor v letošnjem proračunu. Naglasi moram, da znižana dotacija nikakor ne bo kvarno vplivala na razvoj kmetijskih ustanov, ker je to znižanje posledica reorganizacije istih v smislu racionalnega gospodarstva, katere reorganizacija je bila upravičena ne le iz gospodarskega, temveč tudi iz vzgojnega stališča, kajti naša kmetijska mladina se mora učiti ne samo kako se pridelujejo najboljši pridejki, ampak tudi kako se jih najbolj poceni prideluje.

Šolstvo

Glede na zelo razvito šolstvo v dravski banovini je razumljivo, da mu mora banska uprava posvečati posebno skrb. Mladina je narodna budočnost, zato je potrebno, da se ji omogoči, da napreduje intelektualno, moralno in zdravstveno. Zato je tudi predloženi proračun oddelka za prosveto za 2.407.000 Din večji od letošnjega. Povišek gre predvsem na račun podpor občinam za zgradbe in popravila osnovnošolskih poslopij. Ta povišek je bil potreben, ker postajajo bremena za amortizacijo dolgov povodom zgradbe šol za siromašne občine vedno težje zmajljive.

Posebno skrb bo banska uprava tudi letos posvetila razvoju »Sokola kraljevine Jugoslavije«, za katerega je predviden znesek Din 500.000.

Ceste

Eno najvažnejših pa tudi najtežavnejših poglavij v letošnjem proračunu tvori tehnični oddelek. Izdatki za ta oddelek znašajo 38.147.918 Din ali 34 % celotnega proračuna, torej procentualno najvišjo postavko našega proračuna iz česar nujno sledi, da moramo temu vprašanju posvetiti največjo pažnjo. V svoji skrbi za dobre ceste ne bomo odnehal, ker so dobre ceste predpogoj za dobro gospodarstvo in ker moramo prišteti izdatke za ceste med produktivne izdatke; zlasti pa tudi glede na to, da se ti izdatki v svoji večini trošijo za delo, med tem ko so izdatki za material primeroma nizki. S tem se daje zaslužek širokim slojem prebivalstva, kar je najboljši sredstvo za pobijanje gospodarske krize. Pri lanskem zasedanju smo predvideli za ceste ustanovitev cestnega fonda. S tem vevležnim vprašanjem zaenkrat nismo uspeli. Ali to vprašanje je postavljeno na dnevni red in ugotoviti moramo, da je zanimanje za cestni fond tudi v centrali zelo veliko, ter sem prepričan, da bo končno prišlo do ustanovitve takega fonda.

Socijalna politika in narodno zdravje

Posebno važnost zadobiva v sedanjem času oddelek za socijalno politiko in narodno zdravje. Res je sicer, da je predloženi proračun skoro za pol milijona manjši kakor letošnji, vendar pa se postavke, zlasti za socijalno skrb in za preventivno medicino, niso znižale nasprotno povečale. Ker so se radi prihranka pri bolnišnicah našli potrebni zneski. Na novo je vnesen znesek od 1.000.000 Din za podporo bratovskim skladnicam, ki radi nazadovanja aktivnih članov v sedanji gospodarski krizi ne morejo iz lastnih sredstev izplačevati rentnine.

Odplačevanje dolgov

Finančni oddelek izkazuje 10.690.676 Din izdatkov. Največja postavka pri tem poglavju odpade na anuitete, obresti in vračilo posojil banovine in njenih ustanov, pri čemur je potrebno naglasiti, da je velik del teh dolgov bil kontrahiran že od bivših oblastnih samouprav. Razume se pa, da je tudi banovina dosedaj in bo v bodoče vse večje investicijske naprave, od katerih imajo trajne gospodarske koristi tudi bodoče generacije, financirala na podlagi dolgoročnih posojil.

Trgovina, obrt, industrija

Glede izdatkov oddelka za trgovino, obrt in industrijo, kateri znašajo 2.905.152 Din, naj poudarim, da so tukaj vneseni samo izdatki za neposredno pospeševanje teh gospodarskih panog, da je pa velik del izdatkov, ki so posledica delovanja teh panog, vnesen v tehnični in socijalnem oddelku. Posebna pažnja bo posvečena tudi vnaprejšnjemu prometu za katerega je v predloženem proračunu predvideno skoro 800.000 Din.

Izdatno so zmanjšani stvarni izdatki komisa za agrarne operacije. Banska uprava bo proučila možnost, da priključi komisijo za agrarne operacije odkusu za agrarno reformo pri kmetijskem oddelku, h kateremu organsko tudi spada.

Rezervni kredit

Končno naj omenim, da je predviden kot izdatek tudi rezervni kredit v znesku 2.552.573 Din, katere vsota je potrebna kot proračunska rezerva za slučaj, da se tekom proračunskega leta pokažejo kakšne spremembe v cenah za stvarne potrebe, ker so te cene vzete skrajno nizko kot baza za proračun.

Predloženi proračun temelji v pogledu izdatkov na realni potrebi, to je v proračunu so predvse samo take potrebe, katere so za ljudstvo nujne in katere se morajo zadovoljiti ako želimo da bo naše delo v resnici od gospodarske koristi.

Dohodki

V pogledu dohodkov ki so predvideni v enakem iznosu kakor izdatki, s čimer je torej proračun uravnotežen, moram poudariti, da sem se potrudil, da so bremena v skladnem razmerju z gospodarsko močjo davkoplačevalcev. Viri dohodkov so ostali v glavnem isti kakor v letošnjem proračunu, vendar pa se je iznos teh dohodkov moral po večini znižati, ker se je po dosedanjih izkušnjah pokazalo, da v tekočem letu proračunskih vsot ne bodo mogli doseči. Tako je obča banovinska doklada pri istem odstotku znižana za Din 2.000.000 trošarina na alkoholne tekočine pri isti stopi za 5 milijonov in pol, kakor so se tudi morali znižati nekateri drugi dohodki. Zaradi tega in pa, ker se izdatki brez stvarne škode ne morejo dalje zniževati, je bila kraljevska banska uprava prisiljena iskati novi virov.

Novi viri dohodkov

Na novo se namerava uvesti 50%-na doklada k dopolnilni prenosni taksi, dalje

taksa na nakladanje in razkladanje tovarov na železniških postajah, ki bi znašala 20 do 50 par od 100 kg. Že lanske leto sem utemeljil potrebo in pa upravičenost take takse ter mislil, da bo naše gospodarstvo to takso še najlažje preneslo.

Znano je, da je zakon o zdravstvenih občinah naložil banovinom znatna nova bremena. Vse naloge bivših zdravstvenih okrožij so prešle na banovine. Zdravstvena okrožja so pobirala doklade k državnim neposrednim davkom 10—30%. Te doklade so s 1. aprilom 1931 odpadle. Z sedanjimi sredstvi banovina zdatkov za zdravstvene občine ne zmora. Zato je prisiljena, da uveče 10%-no doklado k državnim neposrednim davkom na teritoriju združenih zdravstvenih občin vendar pa se iz tega razloga ni bati absolutnega povišanja doklad v banovini. Kraljevska banska uprava gleda pri odobranju občinskih proračunov pred vsem na to, da se z uvedbo smotrane gospodarstva pri

občinah v letu 1932 znižajo občinske doklade, ki so znašale v letu 1931 povprečno 10%. V letu 1932 se bodo te doklade znižale povprečno vsaj za 10%. Ravno tako se bodo v letu 1932 znižale doklade središnih cestnih odborov, ki so znašale za leto 1931 povprečno 30,5%. vsaj za približno 5—10%. Iz tega izhaja, da bo celokupna obremenitev s samoupravnimi dokladi v letu 1932 manjša vsaj za okroglo 15 do 20%, kljub temu da uveče banovina 10%-no zdravstveno doklado.

Državna dotacija

Med dohodki je predvidena tudi državna dotacija v istem iznosu kakor lanske leto. Ker vrši banovina izvestne funkcije v prenešenem delokrogu katere bi morala vršiti država, je ta dotacija upravičena. Potrebna pa je z ozirom na uravnoteženje budžeta, ker bi vsak izpad dohodkov mogel postaviti banovino v težak gospodarski položaj.

Gospodarstvo

Jugoslavija druga največja odjemalka češkoslovaških čevljev v Evropi

Kakor smo že v sobotni številki poročali, se je naš uvoz čevljev iz usnja v dveh letih povečal za 54 %, in sicer od 1552 met. stotov v letu 1929 na 2396 met. stotov v letu 1931. Že tedaj smo omenili, da tu ni vstet uvoz čevljev iz tkanin s podplati iz drugega materiala; ta uvoz pa je bil že leta 1930. večji od uvoza čevljev iz usnja. V zvezi z gornjimi ugotovitvami so zanimivi podatki o izvozu čevljev iz Češkoslovaške, ki so že v celoti objavljeni. Lani se je izvoz čevljev iz Češkoslovaške povečal od 10,6 na 15,5 milijona parov, odnosno od 657 na 804 milijonov Kč. Za Zedinjeni državi in Francijo je bila lani Jugoslavija najboljša odjemalka češkoslovaških čevljev, med evropskimi državami, ki uvažajo čevlje iz češkoslovaške, pa je naša država na drugem mestu. Po češkoslovaški statistiki je naša država v preteklem letu uvozila iz Češkoslovaške za 73,8 milijona Kč ali 123,2 milijona Din (čevljev vseh vrst), dočim je ta uvoz leta 1930. znašal 40,0 milijona Kč ali 66,8 milijona Din. V preteklem letu se je torej uvoz čevljev iz Češkoslovaške po vrednosti skoraj podvojil; ker pa so cene padle, se je količina gotovo še več kakor podvojila.

To naglo naraščanje uvoza čevljev v našo državo nam mora biti vsekakor resen opomin, da v interesu našega narodnega gospodarstva, pa tudi v interesu gospodarstva z devizami spričo hudo nazadujočega izvoza ta uvoz zavremo, kakor so to storile že druge države. Tako je Nemčiji uspelo s primernimi ukrepi znižati lani uvoz češkoslovaških čevljev za 11,1 na 47,9 milijona Kč, Angliji za 25,8 na 45,8 milijona Kč, Avstriji za 10,6 na 17,8 milijona Kč in Italiji za 3,8 na 11,6 milijona Kč. Tudi Francija, kamor se je lani naglo povečal uvoz češkoslovaških čevljev, je izdala že potrebne ukrepe proti nadaljnjemu naraščanju uvoza. Omeniti je končno tudi Švico, kamor se je lani prav tako povečal uvoz čevljev. Tudi Švica namerava v kratkem izvesti potrebne zaščitne ukrepe. Menda tudi nam ne bo mogel nihče kaj očitati, če storimo isto, kar so storile že druge države.

— Kako se izkorišča kontingent za izvoz lesa v Francijo. Kakor znano je ministrstvo za šume in rudnike razdelilo kontingent za izvoz v Francijo na področja zbornice v Zagrebu, Sarajevu in Ljubljani. Po predpisih, ki veljajo za izvoz lesa v okviru razdeljenega kontingenta, mora izvoznik pri izvozu predložiti potrdilo pristojne zbornice, da količina kontingenta še ni izčrpana in da v tem pogledu ni ovire za izvoz. Navzile okolnosti, da je bilo že prve dni januarja objavljeno, da izkoriščanje kontingenta ni mogoče pred njegovo razdelitvijo na posamezna področja in navzile dejstva, da izvoz na podlagi razdelitve kontingenta na posamezna zbornice na področja odnosno preko zbornice na posamezne izvoznike ni še prišel prav funkcionirati, je bilo pred dnevi v francoskem uradnem glasilu objavljeno, da je naš kontingent za l. četrtletje t. l. izčrpan. Po izvršeni kontroli francoske uvozne statistike je bila sicer ta objava preklicana, ker kontingent dejansko še ni povsem izčrpan, vendar zatrjujejo v poučenih krogih, da je že v znatni meri izkoriščen. Interesantno je nerazumljivo, kako je moglo sploh priti do večjega izkoriščanja kontingenta. V tem pogledu so zanimiva pojava, ki jih je pretekli teden v okviru referata o stanju lesnega gospodarstva podal v zagrebškem Rotary klubu generalni direktor Heinrich. Izdajanje izvoznih dovoljenj se je zavleklo. Finančna uprava ni izdala svojim podrejenim organom (carinarnicam) direktiv za postopanje s posiljicami. Dovoljenja za izvoz so zaprosile številne tvrdke. Dve tvrdki (gen. dir. Heinrich jih žal ne imenuje) pa se nista brigali za nove predpise in sta blago v Francijo enostavno eksportirali. Po informacijah, ki jih je dobil gen. dir. Heinrich, sta ti dve tvrdki kontingent večnoma že izkoristili. Od tega pa je le moglo priti, ker pred razdelitvijo kontingenta ni nihče ovrnil izvoza v Francijo in ker se je tudi po razdelitvi zavleklo izdaja navodil carinarnicam (zaradi nejasnosti pravne osnove za ovrnanje uvoza brez potrdila zbornice).

— Gostilničarska pivovarna v Laškem. Prejeli smo: Upravni svet te pivovarne je imel 5. t. m. v svoji obratni pisarni prvo sejo v tekočem letu. Pri tem je bilo z zadovoljstvom vzeto na znanje, da večina delničarjev redno odplačuje predpisane doličnice. Zamudniki se bodo pozvali, da plačajo brezpogojno do konca t. m. zapadle obroke, ker se bodo razpisala gradbena dela že s 15. marcem, od tedaj pa morajo biti zaključena vsa pogajanja za dobavo vseh potrebnih strojev. Upravni svet je pri tej priliki tudi sklenil, da postavi lastno sladarno. Znato povišanje uvozne carine na slad in ječmen bi sicer pri letni produkciji 40.000 hl zvišalo obratne stroške za približno en milijon dinarjev. Gladnja sladarna zaradi pocenitve gradbenih stroškov in strojnih dobav ne bo zahtevala nikaškega povišanja delniške glavnice. Započeta akcija se bliža končni realizaciji, tako da bomo kmalu pili že letos laško pivo, ki je uživalo svoječasno svetovni sloves.

— Obdavljenje dobičkov in izgub pri vrednostnih papirjih. Na predstavo Saveza denarnih zapovedi v Zagrebu je finančno ministrstvo izdalo 4. t. m. razpis (br. 89.838/III), s katerim se razpis broj 4074/31 razvejavlja. Ta razpis je dočel, da se dviganje tečajev vrednostnih papirjev ne obdavi, dočim se mora padec (odpis) obdavčiti. Na prošnjo zainteresiranih gospodarskih organizacij pa uvaja novi razpis nasprotni postopek. Izkazane izgube na nerealiziranih vrednostnih papirjih se lahko odpišejo brez davka do tržnega tečaja, zato pa se imajo slednji izkazani dobički obdavčiti. Da pa se v zvezi s tem razpisom doseže enotnost v načinu obdavčenja, so finančne direkcije dobile nalog, da enako postopajo tudi glede nerealiziranih dobičkov iz ostale imovine.

— Trgovsko obrtniška zbornica v Dubrovniku za sistem skupnih zbornic. Pretekli teden se je v Dubrovniku vršila plenarna seja Trgovsko-obrtniške zbornice, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki zagovarja sistem skupnih zbornic in predlaga, da se teritorij zetske banovine razdeli na dvoje zborničnih področij s sedežem v Dubrovniku in Podgorici. Plenarna seja je odobrila tudi sklope nemembarske konference skupnih zbornic v Ljubljani.

— Spremembe pri avstrijasji Narodni banki in pri Kreditanstaltu. Z Dunaja poročajo, da je avstrijski ministrski svet na sobotni seji razpravljal o vprašanju novega guvernerja Narodne banke, ker je dosednji guverner dr. Reichs podal demisijo, kakor tudi o vprašanju definitivnega generalnega ravnanja Kreditanstalta. Za guvernerja Narodne banke je bil imenovan bivši finančni minister dr. Kienbock. Na predlog komiteja zunanjih upnikov pa je ministrski svet potrdil imenovanje Riandca Adrijana van Hengela za generalnega direktorja Kreditanstalta. To imenovanje ima potrditi še upravni svet banke, kar pa je le formalnega značaja.

— V prvi zopet notira deviza Dunaj. Po večmesnem črtanju tečaja je v soboto v Pragi prikril zopet notura deviza Dunaj, in sicer je za izplačilo sinuad Vienna, to pa glede na avstrijske devizne predpise. Do regularnega prometa zasukrat se ni prišlo in je bil zabeležen le nominalni tečaj 3,95 Kč za šiling. Ker znaša pariteta med češkoslovaško krono in šilingom 4,4, notira torej deviza Dunaj pri gornjem tečaju za skoro 17 odstotkov pod pariteto.

— Eksekutivna prodaja bencina. Na večerajšnem borznem sestanku v Ljubljani je bilo prodanih 41.000 kg avtomobilskega bencina (spec. teža 745) po 630 Din za 100 kg brez banovinske trošarine, franko cisterna Ljubljana gl. kol., plačljivo v 30 dneh.

— Nemčija in uvoz živil. Eden glavnih vzrokov sedanje agrarne krize je povečanje agrarne produkcije v industrijskih državah. Zlasti Nemčiji je z vsakimi carinami uspelo nadomestiti znaten del uvoza živil z domačo produkcijo. Njen uvoz živil je nazadovaj od 4.005 milijone mark v letu 1928 na 1969 milijonov v letu 1931. Zlasti se je zmanjšal uvoz žita (od 571 na 102 milijona mark), uvoz jaja (od 294 na 170), uvoz svinja (od 139 na 88), uvoz svinja (od 225 na 163), uvoz sir, masla (od 435 na 220) in uvoz sira (od 103 na 63).

Borze

8. februarja

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali danes v glavnem neizpremenjeni. Deviza Trst, ki se vedno bolj približuje zlatu paritetu, se je danes ponovno dvignila od 292,30 na 293,40. Tudi Berlin se je nekoliko učvrstil, popustili pa sta devizi London in New York.

Na zagrebškem efektne tržišču je Vojna škoda po zadnji bosi zaradi realizacije popustila. Za aranžma je bila najprej zaključena po 253, pozneje pa po 257 in 258; za februar po 251 in 253; za december 1932 pa po 255, 254, 258 in 254 (na beograjski borzi je tečaj popustil na 248,50). Od dolarskih papirjev se je trgovalo 7-odstotno Elairovo posojilo po 49, 49,50, 49,25 in 50, 8-odstotno pa po 54 in 54,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2268,27 — 2273,63, Berlin 1331,41 — 1342,21, Bruselj 783,49 do 813,4 — 1096,15 — 1101,65, London 193,43 — 195,03, New York 5595,73 — 5628,99 Pariz 221,17 — 222,29, Praga 166,32 — 167,18, Trst 292,30 — 294,60

Zagreb. Amsterdam 2268,27 — 2273,63, Bruselj 783,49 — 787,13, London 193,43 do 195,03, Milan 292,20 — 294,60, New York 5595,73 — 5619,99, New York 5595,73 do 5628,99, Pariz 221,17 — 222,29, Praga 166,32 — 167,18, Curih 1096,15 — 1101,65, Curih. Beograd 9,05, Pariz 20,1775, London 17,68, New York 512,50, Bruselj 71,47, Milan 26,70, Madrid 39, Amsterdam 206,53, Berlin 121,62, Stockholm 99, Oslo 96, København 97,50, Sofija 3,71, Praga 15,175, Varšava 57,45, Bukarešta 3,05

Eleku

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda 250 — 254, za februar 250 — 252, za december 253 — 255, 7% investicjsko 54 do 59,50 4% agrarne 30 — 32 6% bežalsko 40,50 — 42, 7% Blair 48,50 — 50 8% Blair 53,50 — 54,50, 7% Drž. hipotek banka 49 do 51,50

Beograd Vojna škod 251, 250, 249, 248,25 zakli, za mare 243, 248 zakli, 7% investicjsko 57 bl, 4% agrarne 32 den, 6% bežalsko 44, 49,50 4% 41 40 zakli, 8% Blair 48,50 do 49,50, 7% Blair 51 bl, 7% Drž. hipotek banka 50 den., Narodna banka 49,50 zakli.

Dunaj. Bankverein 11,50, Eskomptegesell. 113, Dunav. Sava, Jadran 13,75, Staatseisenbahngesellschaft 18,91, Trbovlje 32,25, Alpine — Montan 12,50, Sečera 25,50.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 8. februarja. Začetni tečaji: Pšenica: za mare 55,75 za maj 58,50 za julij 59, za september 60,25, koruza: za mare 36,125, za maj 39,25, za julij 41,25, za september 42,625; oves: za maj 25,125.

+ Winnipeg, 8. februarja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 63,50, za julij 64,875.

+ Novosadska blagovna borza (S. t. m.) Tendence stalna. Promet: 39 vagonov. Rž: baška 165 — 170, Oves: baški sremški 125 — 130, Ječmen: baški in sremški 63,64 kg 125 — 130; baški in sremski pomladi: 67,68 kg 150 — 160, Kuruza: baški in baška 68 — 70; baška, okolica Sombor 70 — 71, baška, sremška, za mare maj 76 — 78, sremška 70 do 71; sremška, pariteta Sid 73 — 74; +2: 340 — 360; +5: 305 — 310; +6: 255 do 265; +7: 190 — 200; +8: 122,50 — 127,50 — 127,50; +9: 122,50 — 127,50; +10: 122,50 — 127,50; +11: 122,50 — 127,50; +12: 122,50 — 127,50; +13: 122,50 — 127,50; +14: 122,50 — 127,50; +15: 122,50 — 127,50; +16: 122,50 — 127,50; +17: 122,50 — 127,50; +18: 122,50 — 127,50; +19: 122,50 — 127,50; +20: 122,50 — 127,50; +21: 122,50 — 127,50; +22: 122,50 — 127,50; +23: 122,50 — 127,50; +24: 122,50 — 127,50; +25: 122,50 — 127,50; +26: 122,50 — 127,50; +27: 122,50 — 127,50; +28: 122,50 — 127,50; +29: 122,50 — 127,50; +30: 122,50 — 127,50; +31: 122,50 — 127,50; +32: 122,50 — 127,50; +33: 122,50 — 127,50; +34: 122,50 — 127,50; +35: 122,50 — 127,50; +36: 122,50 — 127,50; +37: 122,50 — 127,50; +38: 122,50 — 127,50; +39: 122,50 — 127,50; +40: 122,50 — 127,50; +41: 122,50 — 127,50; +42: 122,50 — 127,50; +43: 122,50 — 127,50; +44: 122,50 — 127,50; +45: 122,50 — 127,50; +46: 122,50 — 127,50; +47: 122,50 — 127,50; +48: 122,50 — 127,50; +49: 122,50 — 127,50; +50: 122,50 — 127,50; +51: 122,50 — 127,50; +52: 122,50 — 127,50; +53: 122,50 — 127,50; +54: 122,50

Iz življenja in sveta

Šanghaj, mesto nasprotij

Šanghaj, ki je po japonskem vpadu v središču svetovnega zanimanja, nazivajo upravičeno mesto čudnih nasprotij. V tem azijskem vele mestu, ki daje po svoji slikovitosti scenariji čisto ozadje romantičnih filmov, govore vse jezike sveta, jeziki dvajsetih plemen in narodov v petdesetih ali več dialektih.

Šanghaj je mesto, v katerem se neprestano srečavata Zapad in Vzhod. Potem je pa tudi mesto, v katerem se shajajo potovalci iz petih celin.

Japonski tanki patrolirajo na eni glavnih cest v Šanghaju

Pisatelji smatrajo Šanghaj upravičeno za zakladnico vseh mogočih človeških mističnih doživljajev. Razen tega ima Šanghaj eno najlepših in najmodernejših pristanišč in ga štejejo med najpomembnejša azijska industrijska mesta. Skoraj polovica kitajske tujne trgovine gre skozi to pristanišče in skoraj polovica kitajskih carinskih dohodkov se pobira v Šanghaju.

Za razvoj Šanghaja v moderno industrijsko in pristaniško mesto so se brigali zlasti Angleži. Ni čuda, da se niso strahili stroškov in da imajo danes investirane ogromne vsote v obratih, tovarnah itd.

Se pred kakšnimi 90. leti ni bil Šanghaj, danes eno največjih kitajskih mest s številnimi ladjedelnici, dokli, tovarnimi, veletrgovinami, gledališči itd., nič drugega nego zanemarjeno, po močvarah obdano gnezdo s smrtdljivimi vodami, rizični polji in bednimi kuljijskimi kočami. V neposredni bližini je bilo utrjeno mesto ob izlivu Vangpuja v Jangtse.

Peščica podjetnih britskih trgovcev se je peljala nekega dne po Vangpuju navzgor, se zamislila nad tem gnezdom in se dogovorila z lastniki tamkajšnje zem-

lje. Ti Angleži so najeli 180 juter zemlje in osnovali na njej trgovsko središče. To je bil začetek modernega Šanghaja.

Pionirji nastajajočega mesta so živeli po lastnih zakonih in se vladali sami tako dobro, da so že po 20 letih imeli v najemu 1500 juter tal. Danes pa ima ozemlje pod njihovo upravo obseg kakšnih 9 kvadratnih milj.

Tuji iz vseh dežel sveta so se smeli priseliti in si najeti zemlje. Britske in ameriške koncesije so se kmalu združile pod

imenom mednarodna naselbina. Ob to naselbino je mejila francoska koncesija. Ta koncesija je dolga preko 6 km in v njej prebiva preko 5000 francoskih in drugih inozemskih družin.

V mednarodni naselbini živi preko 30 tisoč inozemcev: Angležev, Japoncev, Rusov itd. Angležev je 6000 do 7000. V naselbini pa živi tudi skoraj milijon Kitajcev, ne glede na goste obijudeno Kitajsko mesto izven meja mednarodne naselbine. Mnogo Angležev pa tudi drugih belcev pa prebiva v tej kitajski četrti.

V Šanghaju naletiš se danes na zadnje ostanke iz časov čajnih ladij, na opiske beznice in druga torišča greha, v katerih se shajajo mornarji. To je v kitajski četrti. Kar se pa tiče mednarodne četrti, je policija budno na straži da opiske beznice, igralnice in tolerančne hiše ne morejo uspevati.

»Zapade« modernega Šanghaja bi bilo moč primerjati z evropskim vele mestom: povsod sijajne trgovine, klubska poslopja, čajni vrtovi, vile, moderni hoteli in plesne dvorane. Šanghaj imenujejo Pariz Daljnega vzhoda, in to upravičeno.

Jezuiti zapuščajo špansko

Kakor znano, je republikanska vlada na španskem razpustila jezuitski red in razstila vse jezuitsko imetje. Večina jezuitov je že zapustila španijo. Silka kaže odhod jezuitov na španski obmejni postaji Hendaye

Škodljivost nikotina

Količina nikotina je v raznih tobaknih vrstah različna in znaša 1,2 odst. do 3,5 pri cigaretah, 1 odst. do 3 odst. pri smotkah, pri aekih vrstah pa celo 4 do 5 odst. Še močnejše tobakne vrste se direktno ne dajo več kaditi, temveč le s pomočjo vodne pipe.

Nikotin velja za enega najmočnejših strupov, kar jih poznamo. Dočim so 4 miligrami morfila tako rekoč brez učinka, povzroča ista količina nikotina že splošne motnje, ki trajajo najmanj 24 ur. Smrtna doza znaša za nikotin 50 do 60 miligramov, zadostuje pa lahko tudi 30 mg.

Kajenje je zamotana zveza suhe destilacije z destilacijo vodne pare. Razločevati je treba glavni tok dima, ki se vsrka z usti in stranski tok dima, ki uide v zrak. Glavni tok reagira pri cigaretah in deloma pri tobaku za pipo kislino, vsebuje torej nikotin v obliki soli; pri smotkah in podobnih izdelkih reagira alkalno.

Pri kajenju brez inhaliranja ostaneta kakšni dve tretjini dima v organizmu, z inhaliranjem pa celih sedem osmin. Pri cigaretah se močnejši fiziološki učinek po nikotinu doseže šele z inhaliranjem, pri smotkah pa že brez njega. Najnovejša raziskovanja potrjujejo staro izkušnjo, da je smotko najbolje pokaditi do polovice in jo potem natakati na ustnik, ostanek najmanj 2/3 do 3 cm pa vreti stran.

Pravi užitek, ki povzroča, da se marsi-

kdo kajenju ne more odtegniti, temelji na fizioloških učinkih nikotina v organizmu. Nikotin vpliva na simpatiko živčevje, zlasti na nepotnostno stanje v žilju, na delovanje drobovja, srca itd.

Zmerno kajenje vpliva do neke mere dražljivo in mu sledi tu pa tam pomirjevalna lahka narkoza. Zmerno kajenje ne direktno škodljivo, nezmerno pa povzroča iste simptome akutnega zastrupljenja z nikotinom, kakršni nastopajo pri začetnikih, le da so čisto se nevarnejši.

Pri trajnem kajenju se organizem utrudi napram strupu in blazi njegove neposredne učinke. Sčasoma pa nastopijo kronične škode v organih, ki postanejo posebno očitne, če kadilec za krajši čas ali trajno opusti kajenje. Zdrav človek, ki ne kadil, dokazuje s tem, da oboli po slučajni kajni, svoje zdravje, kadilec iz navade pa dokazuje s tem, da nanj ista količina tobaka ne učinkuje, svojo bolezen.

Kako se izognemo najučinkoviteje nevarnostim nikotina? Najboljši odgovorček bi bil seveda ta, da bi sploh ne kadil, v drugi vrsti bi koristilo gojenje tobaknih vrst z zelo malo ali nič nikotina, kakor ga poskušajo v zadnjih letih na Nemškem. Nadaljnja možnost bi bila v umetnem odpravljanju in razkrojevanju nikotinskih spojin v tobaku. A le malo metod je v tem posledu izvedljivih in uspešnih.

V Nemčiji in v Švici so začele oblasti v zadnjem času preiskovati različne vrste cigaret in smotk, ki so jih trdile izdelovalčice ponujale kot nikotina proste. V

Univerzalna ura

Švedski inženjer David Olsson, nastavljen pri tvrdki za orožje in municijo Bofors, je skonstruiral univerzalno uro, ki ne kaže samo dnevnega časa, ampak tudi vzhajanje, pot in zahajanje sonca in meseca. Ura kaže poleg tega nastop jutranje zarje in večernega mraka, vse faze meseca, datume leta, dneve v tednu, godove ter celo vrsto astronomskih prikazni. Kot dodatek ima poseben zemljevid za zvezde, s katerega je mogoče čitati vsa premikanja na firmamentu. Pod uro je prejemnik za radio, ojačevalec in gramofon, ki se dajo avtomatično sprožiti. S priklučitvijo na električni tok daje ura tudi razsvetljavo in skuha kavo. Višek Olssonove ure pa je kovač, ki kuje v majhni kovačnici. Nekaj minut preden udari ura, zažari kovačnica v rdečkasti barvi. Kovač vzdigne kladivo in bije z njim po razbeljenem železu. Ko so udarci pri kraju, ugasne v kovačnici luč.

Komplicirani mehanizem deluje popolnoma samogibno ne da bi se ga človek dotaknil in je tako precizen, da registrira celo takšne izrednosti, kakor je prestopno leto.

Tekme za Davisov pokal

Levo predsednik Doumer, v sredi za srebrnim pokalom ustanovitelj pokala Dwight W. Davis

Kakor vsako leto, se je vršilo na svečnico v Parizu zbiranje vrstnega reda za letčnjenje teniške tekme

Čitate tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Zimska olimpiada v Lake Placidu

Polarni letalec admiral Byrd in guverner države New York Roosevelt, ki sta otvorila zimsko olimpiado

Naraščanje ruskih mest

Po ljudskem štetju letos 1. januarja ima Leningrad 2.73 milijona prebivalcev. Leningrad je potemtakem sedmo največje mesto na svetu. Kako naraščajo druga ruska mesta, kažejo naslednji podatki:

	1. 1917	1. 1932
Nižni Novgorod	126.700 duš	350.000 duš
Stalingrad	132.000	300.000
Sverdlovsk	69.225	225.000
Novosibirsk	70.000	180.000
Rostov na Donu	177.000	425.000
Moskva	1.700.000	2.900.000

Poleg tega so v Rusiji v zadnjih letih nastala nova mesta, n. pr. Magnitogorsk, Karaganda, Beresniki, Hibinogorsk in dr. V vseh narašča prebivalstvo z veliko naglico.

Nemčiji so preiskali kakšnih 220 teh cigaretnih vrst — a le prav redke so se izkazale to, za kar so jih izdajali fabrikanti. Zato bodo v Nemčiji in tudi v Švici v kratkem izdali zakon, ki bo v tem pogledu napravil konec goljufivi reklam.

Iz zgodovine naočnikov

Do nedavno se je čisto napačno domnevalo, da so poznali naočnike ljudje že 2000 let pr. Kr. Govorilo se je celo, da so našli nekakšne naočnike v kraljevih palači na Kreti, kar pa se je izkazalo za preuranjeno.

Prof. dr. Graeff dokazuje, da so iznašli naočnike najbrž šele v 1. tisočletju po Kr. Stari Rimljani so poznali povečujoči učinek, ki ga napravljata steklena krogla, napolnjena z vodo. Povečavo samo pa so smatrali za učinek vode. Znani rimski pisatelji, n. pr. Kikero, so ponovno tožili, da jim vid pojema na stara leta in zdravniki jim niso znali pomagati. Šele v drugem stoletju po Kr. živeči astronom Ptolemej iz Aleksandrije je prišel do spoznanja, da se svetloba lomi na krivih ploskvah. S tem pa se ni bil storjen prvi korak do naočnikov. Dosti pozneje, okrog 1300 po Kr., so začeli izdelovati naočnike s konveksnimi stekli. Prvi dokument, ki se nanaša na naočnike, so našli v Benetkah. Vseka kor pa je že 1517 naslikal Raffael papeža Leva X. s konveksnimi naočniki.

Počastitev žrtev podmornice „M 2“

Na kraju nesreče je angleška vojna mornarica spustila med mrtvaškimi obredi vence v morje (Radio slika)

Spomenik za spomenik

V parku Ariana v Ženevi je visel dolgo časa na lesenem ogrodju lep zvon, ki mu je bila naloga, da je naznanjal uro, ko se je park zapiral.

Pred nedavnim je ta zvon, ki je očitno izviral z Daljnega vzhoda, videl neki Japonec in je spoznal v njem zvon, ki je bil nekoč izgini iz starega svetišča v Sinagavi, tokijskem pristaniškem predmestju. Stvar so raziskali in so ugotovili, da bo temu res tako, kajti v sredini prejšnjega stoletja ga je bil poslal v Evropo neki japonski potentat — da bi ga tu prelili v top. A preden je zvon s takratnimi počasnimi prometnimi sredstvi prispel v Evropo, je bilo državljanske vojne, v kateri je sodeloval ta potentat, že konec in zvon je prišel na dražbo umetnin. Razkazovali so ga na pariški svetovni razstavi 1887, potem ga je kupil neki ženevski zbiratelj umetnin in ta ga je podaril mestu, ki ga je uporabil v zgoraj navedeno svrhu.

Čim so Japonci zvedeli, kako je s tem zvonom, so intervenirali v Ženevi, da bi jim ga vrnil. Po dolgem pogajanju se je občina odločila za to, Japonci so ji pa v zameno darovali veliko kamenito »svetilko modrosti«, v katero je dal admiral Tapo vklesati besede: »Sonce razuma prodira temo.«

Upokojitev najstareše lokomotive

Nedavno so spravili v pokoj najstarešo lokomotivo švicarskih državnih železnic. Lokomotivo je 1859 zgradila curiška tvrdka Escher Wyss & Co. Odkar je bila v prometu, je prevozila 1.500.000 km in konsumirala 15.000 ton premoga.

Prva zmagovalca na zimski olimpiadi

Na levi: Irving Jaffee, zmagovalac v hitrostnem drsanju na 5000 m. Na 500 m je zmagal proti močni norveški konkurenci mladi Shea (na desni). Oba sta si priborila prvi zlati olimpijski kolajni

Značilni oglasi

Neki nemški list je priobčil naslednji inserat:

»Učitelj, ki še ni bil v službi, dobi prost mesto, če vzame za ženo mojo 28-letno hčer.«

Oglasilo se je nešteto interesentov! Kajti časi so slabi in absolvirani učiteljskišniki v Nemčiji morajo leta in leta čakati, da se izprazni kakšno mesto.

Ta inserat pa je čital tudi neki bančnik. Šinilo mu je v glavo, da bi bilo primerno, sestaviti podoben oglas. Napisal je besedilo in ga poslal v liste:

»Bančni uradnik lahko postane solastnik podjetja, če vzame za ženo mojo 24-letno hčer.«

Na ta oglas ni prišla niti ena ponudba. Pravijo, da je postal poklic bančnika pre malo donosen, da bi se ljudje potegovali zanj...

Brnski zdravnik med Eskimi

Češki listi poročajo, da se je naselil brnski zdravnik dr. V. Suk na severnem nabrežju Labradorja. Njegovi bolniki so Eskimi. Nabrežje je 900 km dolgo in Suk, s katerim je tudi žena, ima dovolj dela v svojem področju. Zdravstvene naprave so v tej deželi na zelo primitivni stopnji, zaradi česar je opravljanje zdravniške službe zelo težko. Eskimi bolujejo večinoma na očesnih boleznih, kajti četrtina bolnikov prihaja k dr. Suku samo zaradi oči. Velike žrtve zahteva med Eskimi tudi hripa, ki nastopa epidemično. Poleg tega je med Eskimi močno razširjena jetika.

Sodobne zgodbe

Obresti

Negodnik je ves zadolžen.

Negodnik je kupil več steklenic žganja in je dejal svojemu knjigovodji: »Čujete, Pogodnik, če pridejo razburjeni upniki in zahtevajo denar, jim ponudite kozareček žganja in jih pomirite.« Odleje prihajajo Negodnikov upniki po desetkrat na dan.

Vsak dan ena

Violinski virtuoz reže pečenko,

J. O. Curwood

Na meji sveta

Ni se trudil, da bi ustvaril zvezo med dogodki. Videl in razumel je samo to, da ni bila mrtva, ampak živa, in ni se vpraševal, kako in kaj. Ni se čudil, zakaj ni bila utonila. Neizrekljiva slabost mu je polnila ude. Na smeh mu je šlo in obenem na jok. Sreča je bila prevelika zanj, kakor električen tok se mu je razlivala po mesu in krvi. Mary je to videla po nagli menilavi sive barve njegovega obraza in po njegovem pospešenem sopenju. Nekam presenečena je bila, toda Alan je bil preveč obseden po edinem velikem derisivu, da ni bila utonila, in ni opazil čedalje večjega strmenja v njenih očeh.

»Živi ste,« je ponavljal, »živi — živi!«
Spet in spet je moral ponavljati to besedo. Počasi se je lela svitliti dekletu vsa resnica.

»Ali v Nomi niste dobili mojega pisma, gospod Holt?« je vprašala.

»Vašega pisma? V Nomi?« Majale z glavo je ponovil njene besede. »Ne.«

»In ves ta čas — ste mislili — da sem mrtva?«

Pokimal je, zakaj davljenje v grlu mu ni dalo, da bi bil odgovoril z besedami.

»Pisala sem vam tja,« je rekla. »Napisala sem pismo, preden sem skočila v morje. Z ladjo kapitana Riffa je pismo dospelo v Nomo.«

»Nisem ga dobil.«

»Niste ga dobili?« V njenem glasu je bilo začudenje, ki se mu je nato pridružil razumevanje. On tega ni opazil.

»Toda najbrže zdajle niste tako mislili? Le zato ste se vedli

tako, ker ste si očitali, da ste krivi moje smrti, in vam je bilo v veliko olajšanje, ko ste me zagledali živo? Kaj ne da, tako je bilo?«

Spet je omamljeno in bedasto pokimal: »Da, v veliko olajšanje mi je bilo.«

»Vidite, verovala sem v vas, še potem, ko mi niste hoteli pomagati,« je nadaljevala. »Tolikani sem verovala v vas, da sem vam v pismu, ki sem vam ga napisala, zaupala svojo skrivnost. Z vsakogar razen vas sem mrtva — za Rosslanda, kapitana Riffa, za vsakogar. V svojem pismu sem vam pisala da sem se spora z mlađim Thlinkitskim Indijancem. Vihotapil je svoj čoln v vodo, tik preden sem skočila, in me sprejel vanj. Dobra plavalca sem. Med tem, ko so me čolni iskali, je odveslal z menoj na suho.«

Kakor bi trenil, je bila napravila med njim in seboj brezdnost — nedosegljiva je stala na oni strani. Kar nemogoče si je bilo predstavi, da bi jo bil še pred malo trenutki skoraj zdrobil v objemu svojih rok. Zavest, da je to storil in da ga zdaj gleda, kakor da se ni nikoli nič zgodilo, je zbujała v njem čuvstvo ponižanja. Onemogočala mu je govoriti o tem; in nespodobno se mu je zdelo, da bi se sam še nadalje opravičeval.

»Zdaj sem tu,« je mirno dejala. »Ko sem skočila v morje, nisem mislila na to, da bi šla k vam. Šele pozneje sem se tako odločila. Mislim, da je kriv tega neki majhen mož z rdečo brado, ki ste me nekoč v kadilnem salonu, Nomo, opozorili nanj. In tako sem — vaš gost, gospod Holt.«

Njen glas nikakor ni zvenel tako, kakor da bi se opravičevala, ampak trdno in samozavestno, med tem ko si je gladila lase, ki ji jih je bil razkuštral. Vedla se je tako, kakor da spada semkaj, kakor da je bila vedno tu doma, in kakor da je ona dovoljuje, da sme stopiti na njeno posost. Vsi njegovi prividi o njej, kako je v teh tednih hodila od njegovi strani in se ga držala za roko — vse to se je nekam razkadiło in skopnelo pred to resnično Mary

Standishevo, ki je mirna in nedostopna obvladovala vse. Pomolili ji je roke in njegove oči se niso več tako svetile kakor prej! zaupljivo je položila svoje roke v njegove.

»Bilo je kakor blisk,« je rekel nazadnje, ko je vendar že spet našel tisti glas, ki ni trepetal. »Vse noči in vse dni sem mislil na vas, sanjal o vas in preklinjal samega sebe, ker sem mislil, da sem kriv vaše smrti. In zdaj vas najdem živo, vrhu tega pa še tu!«

Stala je tako tesno ob njem, da so ležale njene roke, ki jih je oklepal s svojimi prsti, na njegovih prsih. A bil je spet pameten in je videl, kako neumne so bile njegove sanje.

»Komaj, komaj verjamem svojim očem. V tundra sem mislil, da sem bolan. Morda sem res bolan. A če nisem bolan in če ste res vi, tedaj sem od srca vesel. Če se pa zbudim in spoznam, da se mi je vse to samo zbledlo, kakor se mi je bledlo še marsikaj drugega...«

Zasmejal se je, izpustil njene roke in ji pogledal v oči, v katerih so se iskrite solze. A svojih besed ni dokončal. Mary Standishyva se je nekoliko odmaknila od njega, med tem ko so konci njenih prstov kakor v slovo božali njegov komolec.

»Od tistih dob sem neprestano mislil na vas, ob vsaki uri in slehernem koraku. In nikoli toliko kakor tamle znanaj,« je rekel, kar žoč na tundra, po kateri je bil prišel. »In zdajci sem začul rakete in zagledal zastavo. Zdi se mi skoraj, kakor da bi vas bil ustvaril.«

Nagel odgovor ji je bil na jeziku, a zatajila ga je.

»In ko sem vas našel tu in se niste razblinili v nič kakor kak strah, sem pomislil, da z mojo glavo morda ni vse v redu. In res mislim, da ni vse v redu, drugače bi prejle ne bil tako ravnal. Veste, predstava, da morda prikazen užiga rakete, me je kar nekam zmešala — in zdi se mi, da je moje grozodejstvo samo posledica prvega nagiba. Hotel sem se le prepričati, ali ste v resnici vi.«

S P O R T

Kranjska gora v beli opojnosti

Skoraj povsod se je morala bela odeja umakniti toplemu soncu in le na najsevernejših koscih zemlje se še blišči v vsej zimski krasoti. Po letošnjem vremenu torej ni samo slučaj, da so se borbe za največje športne naslove v smučarskih disciplinah vsledje ravno okoli Kranjske gore. Škoda, da se vse priprave za to niso že prej pričele v tej smeri. Tako je bilo sem in tja nekaj kritike, ki je morda komu pokvarila dobro voljo in vzela veselje do dela. Kljub temu pa je bil celoten vtis prirediteljem in novinarjem v Kranjski gori največji praznik smučarstva. Toda dobra volja in ljubezen do dela premaga vse ovire — in zopet smo prijatelji.

V »Eriki« je bilo središče za sobotni program. Kdor se ni vdel te krasne postojanke pod našimi planinami, ne bi verjel, da je naša Diven je pogled na ta nadzve komfortni alpski hotel, posebno pomeni Notranja oprema je prvotna veličnost in prireditelji res niso mogli izbrati lepšega kraja za svoje poslovanje in za nastanitev inozemskih gostov. Malo težje je bilo za nas, tekmovalce in — strah in groza — novinarje.

Pot iz Kranjske gore do »Erike« meri samo 3 km in je gotovo ena izmed najbolj romantičnih in hvaležnih, posebno ker človek ve, da je na poti v dober kraj. Toda, ker smo na tekme in ob dolocenih uri je nemogoče, če bi kdo zamudil. Še bolj nemogoče je na povratku, če ne prideš ob času do telefona in se končno morda ne bi izvedelo, da je v Kranjski gori največji praznik smučarstva. Toda dobra volja in ljubezen do dela premaga vse ovire — in zopet smo prijatelji.

Na 17 km jih je šlo 63, število, ki na startnih listah za dosedanja drž. prvenstva ni bilo običajno. Seveda je Kranjska gora visoko na severu in ostali podsvet — razen jeseniškega in ljubljanskega — niso poslali preveč številnega zastopstva. Toda bili so — razen iz Sarajeva — vsi, kar kaže, da gre tudi tekmovalno smučarstvo svojo zmago vitost pot.

Sneg je pomrznjen, ponekod ga je malo in visina na Bukovniku ostane v kolonih. Zato so časi slabši kot sicer na takšnih razdaljah. Zmagovalec Leopold je prav za prav zmagal že med potjo na koto 1052 m. Slično nekako je bilo z njegovim rojakom Bognerjem. Čehi so ostali zadaj — razen Lukeša, ki pa ni mogel več kot dobrih 18 minut za prvimi. Tudi simpatični König iz Gradca je — post tot discrimina — vendar zavzel 23. mesto. Med domačini je že prišla v sprednje vrste mlajša Janda. Trojica bratov Janše in Brvarja je vendar obdržala častna mesta. Bohinjski Gočec je že 11. savski prvak Zingerlin pa celo 19. Bivši mariborski prvak Neumann, nova pridobitev Ilirije Girandon, jeseniški Ravnik, Ilirijan Banovec, Kamničan Kumer in famozni mojster z Mosta Čeh Vrana, so še bolj zadaj.

Rezultati so zelo lepi, toda kljub temu še ne vidimo, kdaj bomo lahko brez skrbi vabljali zastopnike vsake srednjeevropske države. Džoro, da so najmočnejši lotos v Lake Placidu in smo spravili pod stroho mednarodno tekmo brez prehodnih razočaranj. Prvenstvo in tudi lepo število pokalov smo obdržali doma!

V nedeljo je bil višek, in sicer kar na skakalnicah iz Kranjske gore. Kako je to ugodno, če je vse pri roki! Popoldne smo bili točeni, popoldne pa — malo manj. Nič ne de; saj ni daleč od doma in okrepčila Gasilcev ni bilo, drugih poizrtvalnih delavcev še manj in blaginja je uvel samo one, ki so se sami vdal. Škoda, gotovo bi potrebovali! Sicer pa so se nekateri namenoma izmuznili brez vstopnic, češ da je »Kovač« v tej krizi previsoka bira. Za popoldne in popoldne posebej, skoraj!

Kdor je zlezel do mosta, vseh teh težav ni več občutil in pogled na množico pod strmino ga je navdajal z zadovoljstvom. Popoldne je bila slika še lepša; kvarili so jo sprva samo glasni pripovedniki, kako in kaj. Za trobento je sodniški zbor zbral poizrtvalnega domačina, bradatega moža z orjaškim glasom. Ko je pričel grmeti njegov glas, se je vse pomirilo. Kdor je vztrajal, je lahko samo popoldne videl do 60 skokov najrazličnejše kakovosti. Vihar je navdušeno je divjal čokati Vrana k se ni dal položiti. Tudi mladi Pribošek je lahko prežračil hlače, dasi so sprva dejali, da se ni za tako nevarne stvari.

Ko je zašlo sonce, se je začela stopnjevat nestrpnost... Kdo je prvi? Pokali so prideljeni in množica radovednejših jih ogleduje — tudi z rokami. Končno — ta-

ko kasno, da se nismo utegnili niti poslovi — je vodstvo zavzeło mesta in pozvalo pred sebe — Mojstrancina Jakopiča, Alibina Državni prvaka je zopet naš; njegov lanksi prednik Šimunek se bori v Lake Placidu za olimpijsko lovoriko. Res kratka pot, če je v pravih rokah!

Za njimi se »rjstjo drugi vsi živahno pozdravljani. Nekako dobro je razdelila usoda pokale; vsakemu nekaj in vsi se veselijo — razen onih, ki so morda z gotovostjo računali nanje. Račun brez kré marja pa itak nikoli ne drži!

Kranjska gora je živela dva dni praznično! Po ulicah množice zlate mladine, ki hiti, da se pripravi za težko preskušnjo. Stalni gostje in rezervirani prostori so se nekam izgubili in vse gre v mrzličnem tempu. Razgovori, srečanja, južine vse nekam z naglico kot bi nihče ne utegnil. Če velja to za ostale, velja prav posebno za neizogibno zlo — novinarje, ki spremljajo vsak praznik, pa naj bo v mestu ali na vasi, poleti ali pozimi, cerkveni ali sportni. Razlika je pač v tem, da mora sportni ustreči vsem. Ker je na tej tekmi startalo do 100 tekmovalcev in sodeloval ves sa razen odbor s številnimi pomočniki ter so razni tegu — aktivno ali pasivno — prispevali po svojih močeh tudi domačini je njegova naloga prav zavidljiva. Zato ni niti čudno, če je ob prostem času poiskal samote daleč stran od »Erike« in se daji od Kranjske gore. Se lažje bi bilo — če bi mogel opravičati svoj posel nevidno in brez sitnosti za kogarkoli! Sicer pa smo zopet prijatelji!

(Glej slike na 3. strani.)

Po državnem prvenstvu v umetnem drsanju

Pri včerajšnjem poročilu so se vrinile nekatere napake, ki jih danes popravljamo. Pomotoma smo med sodniki izpustili g. Kavška, istotako je tekmovalju prisostvovalo okoli 500 in ne 50 gledalcev.

Nedeljsko državno prvenstvo je v vsakem pogledu uspelo. Ugodna sezona — imamo že nad 40 drsalnih dni — je omogočila tekmovalcem dober trening, ki se je zlasti izrazil v prostem drsanju. Zadnje državno prvenstvo se je vršilo 1. 1929. Od tekmovalca za dr. Fuchsov pokal je preteklo le teden dni, pa vendar so v tem kratkem času vsi znatno napredovali. Zlasti smemo biti zadovoljni z našim domačim naraščanjem. Upravičeno smemo upati, da ni več daleč čas, ko bosta ob državni prvenstvu, možko in damsko, ostali v Ljubljani. Zaenkrat je pač dolgoletna tekmovalna rutina ge. Kadruke še obdržala častni naslov. Prihodnja leta se bo morala že boriti.

Druga seniorska skupina tokrat ni nastopila, ker so vsi v poštev prihajajoči zasedli sodniške funkcije, ki pomenijo pri drsanju večji faktor. Drsalni sodnik je tako rekoč učitelj tekmovalca, s številnimi mu omeni vrednost in višino njegovega izvajanja ter mu na ta način pokaže, kje tiče njegove slabosti, kje dobrine, kaj bo treba temeljitjeje vaditi. Seveda je ocena različna.

Prvo, kar se zahteva od tekmovalcev, je šola, to je obvezno drsanje, ki obsega vse temeljne vaje umetnega drsanja. Čim popolnejši je drsalček v šoli, tem več ima možnosti, da bo dobro izvajal prosto drsanje. Vsak začetnik skuša najprej pokazati kake »umetnine« in ne gleda toliko na temeljne vaje. Pri tekmovalju se to maščuje, tu odloča šolsko drsanje, pri katerem je možno doseči napredno več dosegljivih točk kot pri prostem. Poglavitno načelo umetnega drsanja je: doseči čim večjo popolnost v obveznih vajah!

Pogledno nekoliko sodniške tabele z. deljkih tekem. Pri seniorjih za naslov prvaka Jugoslavije sta nastopila stara rivala Schwab in Thuma. Dosegljivih točk je bilo 240, za obvezno in prosto po 120.

sodniki: S. Schwab Thuma
inž. Bouček 168 (83+85) 160,5 (65,5+95)
Kavšek 196 (101+95) 189,5 (84,5+105)
Bettetto 194 (109+85) 179,5 (94,5+85)
Wisiak 207 (107+100) 190 (90+100)
Juvanc 195 (95+100) 181 (81+100)

Iz tabele je jasno razvidno, da je pri obveznih likih (prvo število v oklepaju) Schwab znatno nadkrijeval Thumo. Prav vsi sodniki so mu v oceni dali najmanj 14 točk več in res je Schwab pokazal mnogo večjo sigurnost v šoli. Njegova najboljša lika sta bila vsakakor protiotkret levo naprej ven in trojka — vijuga trojka desno naprej ven. Prvi lik je tudi Thuma izvedel prav dobro, vendar ne tako čisto kot Schwab.

Maž drugačnja je slika v prostem drsanju. Tu sta sodnika inž. Bloudek in Kavšek prisodila Thumi za 10 točk več kot Schwabu, dočim so ostali trije sodniki oba tekmovalca enako ocenili. Thuma kakor

tudi Schwab sta pokazala mnogo boljši program kot nedeljo prej. Schwab je bil sploh zelo dobro razpočten in mu je trd gladek led zelo ugajal, dočim se je Thumi zdel pretrd. Schwab je pokazal dober tempo, izvedel je med drugim nekaj lepših sestil in prav posrečena skoka Lutz in Ma-teusch. Thuma je specialist v piruetah in jih vrti mnogo eksaktnije in hitreje kot Schwab. Prav dobro se mu je posrečilo Axel Pausenov skok. Zelo je ugajal njegov ritem, imel pa je vsekakor nekoliko trzne, ker je n. pr. pozabil uvrstiti v svoje predvajanje prestopno pirueto iz ene noge na drugo in križano pirueto. V splošnem se nam zdi, da sta bila oba tekmovalca v obveznih vajah sorazmerno provokativno ocenjena z ozirom na prosto drsanje, ki se po mnenju ge. Kadruke in inž. Bloudka mnogo bolj približuje mednarodni k-valiteti kot pa šola, ki še ni bila dosti zrela za težje mednarodne nastope.

Damska prvakinja ga. Kadruka je popolnoma pravilno pri vseh sodniških dobila v obveznem drsanju znatno boljše oceno kot v prostem. Kritje izvajanih likov je bilo izredno, prav tako pravilnost začetnih vaj. Pri obveznih likih je dosegla nad 80 odst. dosegljivih točk, pri prostem drsanju pa le 78 odst. (šola 74, prosto 47 od dosegljivih 84 oziroma 60).

Pri juniorih je bila presoja v obveznih vajah dokaj težka. Skoro vse so si bile enakovredne, vendar je Kosova nekoliko prevladovala v šoli, dočim je Severjeva sigurno prvačila po vsebini prostega drsanja. Mnenja sodnikov so bila precej različna. Vse tri tekmovalke Severjeva, Kosova in Luckmannova so medobudni talenti in bodo ob marljivem treningu lahko še dosegli dosege.

Juniorji so pokazali dosti talenta, čeprav ni bilo njihovo drsanje neoporečno. Upajmo, da bodo prihodnje leto naša drselci pokazali še več napredka kot letos, ki zglede, predstavlja nov mejnik v razvoju našega drsalnega sporta.

SK Ilirija : SK Kamnik 15:1

(4:1, 4:0, 7:0)

Kamniku je pripadla čast, da se je tamkaj vršila prva javna hockey-tekma na ledu. Spoprijeti so se hockeyisti Ilirije in Kamnika, dva kluba, ki edina pri nas gojita ta sport. Seveda so zmagali Ilirijani 15 : 1, ker imajo pač večjo rutino in so tudi drsanju prekašali svoje nasprotnike.

Led na mestnem drsalšču v Kamniku, kjer se je vršila tekma je bil zelo dober, vendar pa je drsalšču nekoliko premajhno. Ilirija je sicer dominirala, toda Kamničani niso bili tako slabi, kakor kaže rezultat. Visok poraz moramo pač pripisati dejstvu, da so domačini igrali svojo prvo tekmo, precej go ov pa je po nepotrebnem izpustil vratar. V kamniškem moštvu sta bila najboljša inž. Rebolj in inž. Pogačnik. Ugajal je tudi Stuzzi.

V propagandnem oziru je tekma, kateri je prisostvovalo mnogo občinstva, dobro uspela. Revanžna tekma se bo vršila v kratkem.

Stanje inž. Janše povoljno. Iz Kranjske gore smo prejeli brzojavno vest, da je stanje inž. Janka Janše, ki se je ponorečil pri skakanju, povoljno in da bo že čez nekaj dni okreval.

Sestanek plavalne sekte SK Ilirije bo nočjo točno ob 18. v garderobi telovadnice na klasični gimnaziji (pri Narodnem domu). Na sestanku se bodo razdelile članske izkaznice in določili se bodo termini za zdravniško preiskavo. Ker bo na sestanku tudi važen razgovor zaradi otvornitve tekme v zimskem kopališču in zaradi bližajočih se treningov, zato vsi in točno!

SK Jadran. Redni občni zbor bo v nedeljo 21. t. m. ob 10. v prostorih gostilne Matka Sokliča, Švabičeva ulica, v primeru nesklepnosti pa pol ure kasneje. Dnevni red: pozdrav in otvoritev po predsedniku, poročila tajnika, blagajnika, gospodarja, načelnikov sekcij, razsodišča, revizorjev ter volitev novega odbora. Samostojni predlogi članov naj se oddajo tajniku vsaj 3 dni pred zborovanjem. Prosijo se vsi člani, da se obnega zbora sigurno udeležijo. Danes v torek bo reda odborova seja pri M. Sokliču. Zaradi bližajočega se obnega zbora je obvezan priti vsak odbornik.

Iz življenja na deželi

BREŽICE. Kakor čujemo, nas v kratkem zapusti g. dr. Ravnikar Tone, sekundarji javne bolnice v Brežicah, ki namerava v prihodnjih dneh otvoriti lastno ordinacijo na Vidmu pri Krškem kot zasebni zdravnik. Kakor bodo Videmčani in tamošnji okoličani zadovoljni, da po dolgih prizadevanjih dobe še enkrat svojega zdravnika, tako obžalujemo mi Brežičani odhod tega izvrstnega zdravnika. Iskrenje prijatelj in dober družabnik. Na novem mestu mu želimo mnogo uspehov!

PERNICE NAD MUTO. Dne 31. jan. arja je šolsko upravitelstvo na Pernicah priredilo božično izigravo »Sirota Jerica«. Naj se na tem mestu zahvalim vsem tvekdarnim trgovcem, ki so nas tako obilno obdarovali. Še prav posebno se zahvaljujem Ciril Metodovi družbi v Ljubljani za dar 750 Din, tvekdri Bat'a za 200 Din in knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani za prav lep dar šolskih potrebščin. »Jutrovemu ateku« pa pošilja naša planinska deca poljubke za 16 knjižic, ki jih prav pridno bere. Posebno ugaja deci »Kozamurnik«. Obdarovanih je bilo 10 otrok z obvalom in 20 s perilom ali obleko. Dobš je pa seveda vsak otrok nekaj, tako da niti eden ni šel prazen domov. Veseli so bili tudi ročnega mila »Zlatoroga«, ki ga nam je poslala tovarna »Zlatorog« iz Maribora. Vsem darovalcem na pripraviščja zahvala! Mihelič, šolski upravitelj.

Radio

Izveček iz programov

Torek, 9. februarja

LJUBLJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15. Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17: Salonski kvintet. — 17.45: Prsmuška šola s spremljevanjem na klavir. — 18.45: Samospevi g. Likoviča. — 19.15: Prestorjev šramel kvartet iz Poljanske doline. — 20: G. Bužar poje kuplete. — 20.30: Prenos karnevalskega večera iz Zagr.

Edina slovenska tedenska revija
»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2. — Din.

Jugoslovenska železarna IŠČE kot

p o t n i k a

izučenega železninarja

inteligentnega, marljivega, samostojnega. — Prosilci morajo biti popolnoma vešči srbohrvaščine in nemščine ter spretni v poslovnem obveščanju. Lastnorčno pisane ponudbe z navedbo starosti, rodbinskih razmer, referenc, zahtevkov na plači in roka za nastop službe pod šifro »Izborno doživljensko mesto« na Jugosl. Rudolf Mosse, d. d. Zagreb, Jelačićev trg št. 5. 2276

Fotoamaterji!

30" film s 6. kopijami za ceno 27 Din pri Foto Iz. riet. Lojze Smuc, Selenburgova 6/L 356

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjam, očesom »Clavén« je mast.

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavno skladišče. Oujajte se posređiti! 13

M. Hrnjak

lekarnar — Sisa

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežuto vest, da je moj nad vse ljubljani soprog, stric in svak, gospod

JERNEJ LOTRIČ

dne 8. t. m. po dolgi mukepolni bolezn, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 10. februarja 1932 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Ulica na grad št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1932. 2296

Globoko žalujoča soproga ANTONIJA in vse ostalo sorodstvo.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Sporočamo tužno vest, da je dne 8. t. m. ob 3. zjutraj umrl naš nad vse ljubljani brat oziroma dobri prijatelj, gospod

KAROL POLIČ

prokurist Ljubljanske kreditne banke

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 10. februarja 1932 ob 1/23. uri popoldne izpred mrtvašnice, Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. februarja 1932. 2295

žalujoča brata Emil in Valerio ter prijatelji

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Stavovarila odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obite in« »Less« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zasluge«, če se v oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluge ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismo obenem z naročilom.

Potniki

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Fiksni in provizijski

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Zasluge

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Prepisovanje

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Trgovske potnike

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Knjige

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Pouk

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Ohranjenost koncesionarnih

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

ČAMERNIKOVA

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Službo dobi

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Sofer-mehanik

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

2 lončarska in pečarska pomočnika

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Natakarico

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle. 122

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

122

Tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Posest

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Manjšo hišo ali vilo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Parcelo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Hotel

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Trg. pomoč.ika

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Dekle

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kuharico

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Perfektne kuharico

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Natakarico

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Krnzar. vajenca

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Podnatakarico

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Več čevljar. pomočnikov in vajenca

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Elektromonterja

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Službe išče

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Šivilja

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Dekle

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Mlad trgovce

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Pošteno dekle

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Pismenoša

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Gospodična

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Prodaj

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Puhasto perje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kapital

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

1.000.000 Din priv. kapitala

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Čevlji na obroke

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Belo blago

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Jajce 75 par

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Aparat za trajno ondulacijo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stara spalnica

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Steklena omara

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Otroški voziček

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kuhinjsko kredenco

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Ojinate slike

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Razno

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Radio

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Radio-aparat

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kolesa

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kolo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kupim

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Les

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Din 125

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

V najem

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Lahko kočijo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kapital

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Hišo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Lepo posestvo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Enodružinska hiša

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Vrednote

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Vsakovrstno zleto

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

CERNE — juvelir

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Oblacila

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Fohlen-kožuh

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Več večernih

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Ugodna prilika

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Lokali

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Veliko restavracijo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Mlekarno

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

2 pritlična pr. tera

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Les

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Din 125

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

V najem

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Lahko kočijo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Kapital

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

1.000.000 Din priv. kapitala

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Štirisob. stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stanovanja

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Dvosob. stanovanje

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Izgubljeno

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Moško rokavico

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Sveženj 3 ključev

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Listina

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Sobo odda

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Dva gospoda

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Sobo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Opremljeno sobo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Sestanova

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Opremljeno sobo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

2 opremljeni sobi

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Prazno sobo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

2 mirni gospodični

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Sobo s lino

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Dopisi

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Gnezdo

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Gospod

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Ženitve

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Obrotnik-vdovec

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Glasbila

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Pianino

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Živali

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti, tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je odhiti,

Crn pes jazbecar

tarzanu je to zadoščalo. Jadrno je